ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

משניות

מסכת

מעילה

בלשון הקודש
ואידיש

287

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשמ"ו לפ"ק

בעזרת השם יתברך

ספר
משניות
מסכת מעילה

עם פירוש הנשר הגדול רבינו עובדיה מברטנורא

והוספנו גם כן פירוש המשנה בלשון אשכנז עברי טייטש בשולי היריעה המפרש ומבאר כל דברי רבותינו ז"ל בעלי המשנה בקיצור נמרץ, עם פירוש הרע"ב, למען יבינו כל עם בני ישראל את התורה שבעל פה הנמסרה לנו על הר האלקים על ידי משה נביאו נאמן ביתו.

והתועלת הפירוש ועל מה ראינו על ככה לעשות את הפירוש הזה כבר מלתנו אמורה והודענו זאת בשבטי ישראל על ידי המודעה אשר הוספנו בלשון הקודש וגם על עברי טייטש, גם נדפסה הקדמה בהתחלת כרך א'.

❖

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק, שנת תשמ"ו לפ"ק

מפני שהן מובחרין מהן. ת"ל (ויקרא ד) ואם כבש יביא קרבנו לחטאת. מלמד ששניהם שקולין. תורין קודמין לבני יונה בכל מקום. יכול מפני שהן מובחרים מהן. ת"ל (שם יב) ובן יונה או תור לחטאת מלמד ששניהן שקולין. האב קודם לאם בכל מקום. יכול שכבוד האב עודף על כבוד האם. ת"ל (שם יט) איש אמו ואביו תיראו. מלמד ששניהם שקולים. אבל אמרו חכמים. האב קודם לאם בכל מקום. מפני שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו. וכן בתלמוד תורה. אם זכה הבן

קודמים לעזים. בכל דוכתא הקדים הכתוב כבשים לעזים. דכתיב (שמות יב) מן הכבשים ומן העזים תקחו (במדבר טו) או לשה בכבשים או בעזים. יכול האומר הרי עלי עולה. ויש לו כבש ועז יביא כבש דוקא. ת"ל אם כבש יביא קרבנו. ולעיל מיניה כתיב והביא את קרבנו שעירת עזים. כאן הקדים עז לכבש ללמד ששניהם שקולים. ואי זה מהן שירצה יביא: תורים קודמין לבני יונה. דברוב מקומות כתיב ברישא תורין. והדר בני יונה: אם זכה הבן לפני הרב. שרוב חכמתו למד

אשעפס איז בעסער (תלמוד לומר) שטייט אין פסוק (והביא את קרבנו שעירת עזים. ער זאל ברענגען זיין קרבן אציג. דער נאך שטייט אין פסוק (ואם כבש יביא קרבנו לחטאת) אויב ער וועט ברענגען זיין קרבן אשעפס פאר אחטאת. האט די תורה פריער געזאגט ער זאל ברענגען אציג. אונ אויב ער וויל קען ער ברענגען אשעפס. שטייט שוין דא אציג פריער ווי אשעפס (מלמד ששניהם שקולים) לערנט אונז דער פסוק אז זיי זענען ביידע גלייך. אונ מען מעג ברענגען וועלכע מען וויל. ציגען אדער שעפסין (תורין קודמין לבני יונה בכל מקום) ביי אלע קרבנות שטייט אין די תורה אלטע טויבין פריער ווי יונגע טויבין. ועס שטייט תורים ובני יונה) (יכול מפני שהן מובחרים מהן) וואלט איך מיינען ווייל אלטע טויבין איז בעסער ווי יונגע טויבין (תלמוד לומר) שטייט אין פסוק (ובן יונה או תור לחטאת) מען זאל ברענגען איונגע טויב אדער אאלטע טויב פאר אחטאת. שטייט איונגע טויב פריער ווי אאלטע טויב (מלמד ששניהם שקולין) לערנט דער פסוק אז זיי זענען ביידע גלייך. אונ מען מעג ברענגען וועלכע מען וויל. איונגע טויב אדער אאלטע טויב (האב קודם לאם בכל מקום) אין די גאנצע תורה ווא עס שטייט דער נאמען פאטער אונ מוטער. שטייט פריער דער פאטער דער נאך די מוטער. אזוי ווי עס שטייט "כבד את אביך ואת אמך" (יכול שכבוד אב עודף על כבוד אם) וואלט איך מיינען אז מען דארף געבין דעם פאטער מער כבוד ווי די מוטער (תלמוד לומר) שטייט אין פסוק (איש אמו ואביו תיראו) יעדער מענטש זאל מורא האבען פאר זיין מוטער אונ פאר זיין פאטער. שטייט פריער די מוטער דער נאך דער פאטער (מלמד ששניהם שקולים) לערנט אונז דער פסוק אז זיי זענען ביידע גלייך (אבל אמרו חכמים) נאר די חכמים האבען געזאגט (האב קודם לאם בכל מקום) אויב דער פאטער פערלאנגט פון זוהן ער זאל אים בעדינען. אונ די מוטער פערלאנגט פון זוהן ער זאל איר בעדינען. זאל ער פריער בעדינען דעם פאטער. דער נאך זאל ער בעדינען די מוטער (מפני שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו) ווייל דער זוהן אונ די מוטער ביידע מוזן בעדינען אונ געבין כבוד דעם פאטער (וכן בתלמוד תורה) אונ אזוי איז דער דין ביי תורה לערנען (אם זכה הבן לפני הרב) אויב דער זוהן האט זוכה געוועזן צוא לערנען תורה ז

אמו : קודם את האב . בכל מקום כגון להשיב אבידה ולפדות מבית השבי ולהחיות ולפרוק עמו . ואם אביו תלמיד חכם . אע"פ שאינו שקול כנגד רבו אביו קודם לרבו . ואפי' רבו מובהק :

לפני הרב. קודם את האב בכל מקום. מפני שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו :

סליק מסכת כריתות

מסכת מעילה

קדשי קדשים ששחטן בדרום . מועלין בהן . שחטן בדרום וקבל דמן בצפון . בצפון וקבל דמן בדרום . שחטן ביום וזרק בלילה . בלילה . וזרק ביום . או שחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן . מועלין בהן ,

קדשי קדשים ששחטן בדרום . אע"ג דדינן להשחט בצפון . לא תימא כמאן דהקדישנהו דמו . והוו כקדשים שמתו שיצאו ידי מעילה דבר תורה קמ"ל . דקדשים שמתו לא חזו כלל . אבל דרום כיון דאינו ראוי לקדשי קדשים . אבל ראוי הוא לקדשים קלים הלכך מועלין בהן ומי שנהנה מהם שוה פרוטה מביא קרבן מעילה . ולא בלבד כי נשחטו בדרום וקבל דמן בצפון . הוא דמועלין בהן משום דעיקר עבודה בצפון הוי [כדין] דמקבלה ואילך מצות כהונה . אלא אפילו שחטן בצפון וקבל דמן בדרום . אע"ג דעיקר עבודה הויא בדרום שלא כדין . אפ"ה מועלין בהן : וזרק דמן בלילה . אע"ג דלילה לאו זמן הקרבה . מועלין בהן : בלילה וזרק דמן ביום . האי כל בהן הוא דמועלין . דהא זרק ביום דעיקר עבודה הוא אלא זו ואין צריך לומר זו קתני : או ששחטן בצפון . וחשב עליהן לאכלן חוץ לזמנן שהוא פגול שיש בו כרת . או חוץ למקומן

ביא זיין רבי (קודם את האב בכל מקום) איז דער רבי פריער פאר זיין פאטער צו יעדער זאך (מפני שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו) ווייל ער אונ זיין פאטער זענען מחויב צוא געבין כבוד דעם רבי . דאס איז נאר אז דער פאטער איז אעם הארץ . אבער אז דער פאטער איז אלמדן . אפילו ער איז ניט אזוי אלמדן וויא דער רבי . פון דעסטוועגין איז דער פאטער פריער וויא דער רבי :

פרק א א (קדשי קדשים ששחטן בדרום) אז מען האט גישאכטין אחטאת אדער אאשם אין דרום זייט פון מזבח (מועלין בהן) אויב מען האט הנאה פון זייא דארף מען ברייניגען אקרבן מעילה (שחטן בדרום וקבל דמן בצפון) אויב ער האט זייא גישאכטין אין דרום זייט פון מזבח אונ ער האט צו גינומען אין אבעקין דיא בלוט פון זייא אין צפון זייט פון מזבח . אדער פאר קערט איז גיוועזן (בצפון וקבל דמן בדרום) ער האט זייא גישאכטין אין צפון זייט פון מזבח . אונ ער האט צו גינומען אין אבעקין דיא בלוט פון זייא אין דרום זייט פון מזבח (שחטן ביום וזרק בלילה) אדער ער האט גישאכטין דיא קרבנות ביא טאג . אונ ער האט געשפריצט דיא בלוט פון זייא ביא נאכט (בלילה וזרק ביום) אדער ער האט זייא גישאכטין ביא נאכט . אונ ער האט געשפריצט דיא בלוט פון זייא ביא טאג (או שחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן) אדער ווען ער האט זייא גישאכטין האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש פון זייא ליינגער וויא דיא צייט איז צום עסין . אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש פון זייא ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף זייא עסין (מועלין בהן) אויב מען האט הנאה פון איין קרבן פון דיא אלע קרבנות . דארף מען ברייניגען

כלל א"ר יהושע כל שהיה לה שעת היתר לכהנים אין מועלין בה. ושלא היה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה. איזו היא שהיה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאה ושיצאה. איזו היא שלא היה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ושקבלו פסולין וזרקו את

שהוא פסול שאין בו כרת. מועלים בה: כלל א"ר יהושע כל שהיה לה שעת היתר לכהנים. אע"ג דהשתא נפסלה ואין ראוי לאכלן. אפילו הכי אין מועלין בהן: שלנה. לאחר זריקה או שנטמאה או שיצאה חוץ לעזרה לאחר זריקה אע"ג דאינה ראויה לכהנים. כיון דהיה לה שעה א' היתר קודם שלנה. אין מועלים בה. דלאו קדשי ה' קרינן בה דהא חזו לכהנים: ושקבלו פסולים וזרקו את דמה. קבלו פסולים את דמה אף על פי שזרקוהו כשרים. או שזרקוהו פסולים אע"פ שקבלוהו כשרים. ואם לאחר שקבלו פסולים את הדם וזרקוהו. חזרו כשרים וקבלו שאר דם הנפש וזרקוהו הרי זריקת הכשרים מועלת ומתרת הבשר לכהנים ואין בו משום מעילה. והני מילי בשאר פסולים חוץ מן הטמא אבל טמא שקבל את הדם וזרקו. אף ע"פ שחזרו כשרים וקבלו שאר דם הנפש וזרקוהו אין לבשר שעת היתר ומועלים בו. שהטמא הואיל וראוי לעבודת צבור שקרבן צבור דוחה את הטומאה כשזרק הדם נעשה שאר הדם שיריים ושוב אין זריקת הכשרים מועלת להתיר הבשר

אקרבן מעילה (כלל אמר רבי יהושע) אכלל האט רבי יהושע גיזאגט (כל שהיה לה שעת היתר לכהנים) אויב דער קרבן איז אמאהל מותר גיוועזן צו דיא כהנים. זייא האבין אים גימעגט עסין אפילו ער איז פסול גיווארין אונ זייא טארין אים שוין ניט עסין. פון דעסטוועגין (אין מועלין בהן) אויב איינער האט הנאה גיהאט פון דעם קרבן אפילו דער נאך וויא ער איז פסול גיווארין. דארף מען ניט ברייננגען אקרבן מעילה (ושלא היה לה שעת היתר לכהנים) אונ אויב דער קרבן איז קיין מאהל ניט מותר גיוועזן צו דיא כהנים זייא זאלין אים עסין (מועלין בה) אויב איינער האט הנאה פון דעם קרבן. דארף ער ברייננגען אקרבן מעילה (איזו היא שהיה לה שעת היתר לכהנים) וועלכער קרבן איז אמאהל מותר גיוועזן צו דיא כהנים. אונ איצט איז ער אסור (שלנה ושנטמאה ושיצאה) אויב דער קרבן איז גישאכטין גיווארין וויא דער דין איז. אונ מען האט געשפריצט דיא בלוט אויך וויא דער דין איז. האבין שוין דיא כהנים גימעגט עסין דיא פלייש. דער נאך איז דיא פלייש פסול גיווארין ווייל זייא זענען גילעגין אגאנצע נאכט. אדער זייא זענען טמא גיווארין. אדער זייא זענען ארויס גיגאנגען פון דיא עזרה. אונ איינער האט פון דיא פלייש הנאה גיהאט דארף ער ניט ברייננגען קיין קרבן מעילה (איזו היא שלא היה לה שעת היתר לכהנים) וועלכער קרבן איז קיין מאהל ניט מותר גיוועזן צו דיא כהנים (שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה) אויב ווען מען האט גישאכטין דעם קרבן האט מען גיטראכט מען זאל אים עסין לייננער וויא דיא צייט איז צום עסין. אדער ער האט גיטראכט ער זאל אים עסין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף אים עסין (ושקבלו פסולין וזרקו את דמה) אונ אויב כהנים וואס זענען פסול צו טאהן דיא עבודה האבין צו גינומען אין אבעקין דיא בלוט. אפילו כשרה כהנים האבין געשפריצט דיא בלוט. איז דער קרבן פסול. אדער פאר קערט איז גיוועזן. כשרה כהנים האבין צו גינומען אין אבעקין די בלוט. נאר פסולה כהנים האבין געשפריצט די בלוט. איז דר קרבן פסול פון אנהייב אן. אונ ער איז קיין מאהל ניט מותר גיוועזן צו דיא כהנים. אויב איינער האט הנאה פון

ואין לך בפסולים מי בטומאה הדם מרצה אלא טומאה בלבד: **ב** בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים. ואח"כ נכנס ואח"כ זרק את הדם: ר' אליעזר אומר מועלים בו. אע"פ שזרק את הדם דס"ל לר' אליעזר דזריקה לא מהני ליוצא לאפוקי מידי מעילה: ואין חייבין עליו משום פגול נותר וטמא. הואיל ולא דזריקה כהלכה קא קבעה לפגול ולא פסולה: רבי עקיבא סבר אין מועלים בו דקסבר דזריקה מהניא ליוצא לאפוקי ממעילה. אבל חייבין כו'. אבל לבון הדם. כמו בטמאה וכי אמר רבי עקיבא דזריקה מהני ליוצאת כגון שיצא מקצת בשר ולא כולו. דמגו דמהניא להכשר מקצת שבפנים מהני נמי להכשיר מקצת שיצא לחוץ. והלכה כר"ע: אר"ע והרי המפריש חטאתו ואבדה. הסתא

ב בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים. רבי אליעזר אומר. מועלין בו. ואין חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא. ר' עקיבא אומר אין מועלין בו. אבל חייבין עליו. משום פיגול. נותר וטמא. אמר ר"ע והרי המפריש חטאת ואבדה. והפריש

אים. דארף ער ברייגגען אקרבן מעילה: ב (בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים) אויב דיא פלייש פון אחטאת אדער פון אאשם איז ארויס געטראגין געווארין פון דיא עזרה איידער מען האט געשפריצט דיא בלוט. אונ מען האט זיי צוריק אריין געטראגין אין דיא עזרה. דער נאך האט מען געשפריצט דיא בלוט. רבי אליעזר זאגט (מועלין בו) אויב מען האט הנאה פון דיא פלייש דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה (ואין חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא) אונ אויב ער האט געטראכט ווען ער האט געשפריצט דיא בלוט) ער זאל עסין דיא פלייש לייגגער וויא דיא צייט איז צום עסין. ווערט ניט דיא פלייש פיגול. ווייל אן דעם פיגול איז אויך דיא פלייש פסול. אונ אויב מען האט גאר ניט געטראכט אויף דיא פלייש. אונ מען עסט פון דיא פלייש שפעטער וויא דיא צייט איז צום עסין. איז מען ניט חייב אויף דיא פלייש ווייל דאס איז נותר (געבליבענע פלייש). ווייל אין דיא צייט איז אויך דיא פלייש פסול. אונ אויב אטמא עסט פון דיא פלייש. איז ער ניט חייב אויף דיא טומאה. ווייל פאר אטהור איז אויך דיא פלייש פסול. רבי עקיבא זאגט (אין מועלין בו) אויב מען האט הנאה פון דיא פלייש. דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (אבל חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא) אונ אויב עס איז גאר ארויס געטראגין געווארין אביסול פון דיא פלייש. אונ דיא איבעריגע פלייש איז געוועזן אין דיא עזרה. אונ דער נאך וויא מען האט דיא פלייש צוריק אריין געטראגין. האט מען געשפריצט דיא בלוט. אויב מען האט געטראכט ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט) מען זאל עסין דיא פלייש לייגגער וויא דיא צייט איז צום עסין. ווערט דיא גאנצע פלייש פגול. אפילו דיא ארויס געטראגענע אויך. אונ אפילו מען האט גאר ניט געטראכט אויף דיא פלייש. נאר מען עסט פון דיא פלייש (אפילו פון דיא ארויס געטראגענע) שפעטער וויא דיא צייט איז צום עסין. איז מען חייב ווייל מען עסט נותר. אונ אויב אטמא עסט פון די פלייש (אפילו פון די ארוס געטראגענע) איז ער חייב אויף די טומאה (אמר רבי עקיבא) האט רבי עקיבא געזאגט (והרי המפריש חטאת ואבדה) אויב איינער האט אפ געשיידט אבהמה

אחרת תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. כשם שדמה פוטר את בשרה. כך הוא פוטר את בשר חברתה. ואם פוטר דמה את בשר חברתה מן המעילה דין הוא שיפטור את בשרה: ג אמורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים. רבי אליעזר אומר אין מועלין בהן. ואין חייבין עליהן משום פיגול.

מייתי ראיה למאי דקאמר דזריקה מועלת ליוצא: והרי שתיהן עומדות. שהוטות ונתקבל דמן בשתי כוסות. וזרק דמה של אחת מהן: לא כשם שדמה. של אותה: פוטר את בשרה. מן המעילה: כך הוא פוטר את בשר חברתה. אלא זרק דמה מן המעילה הואיל והיה יכול לזרוק דמה של איזו שירצה: ואם פוטר דמה את בשר חברתה מן המעילה. אף על גב דפסולה היא דמותר הנאה היא. אינו דין שיפטור בשרה של עצמה. אע"ג שנפסלה ביוצא. ולא אמר ר"ע כשם שדמה פוטר את בשרה כך הוא פוטר את בשר הברתה. אלא כששחט שתי החטאות כאחת. לפי שאם רצה מזה זורק. רצה מזה זורק. אבל בזה אחר זה. לא אמר ר"ע שיהא דמה פוטר בשר חברתה: ג אמורי קדשים קלים. אין מועלים באמורי קדשים קלים אלא לאחר זריקת דמים. כדאמרינן בשלהי פרקין. ואם יצא לפני זריקת דמים: רא"א אין מועלין בהן. דכי היכי דלא"ל לר"א דאין זריקה מועלת ליוצא לאפוקי בשר קדשי קדשים ממעיל' הכי נמי אין מועלת ליוצא להביא אמורי קדשים קלים לידי מעילה וכי היכי דלית ליה לר' עקיבא דזריקה מועלת ליוצא לאפוקי בשר קדשי

זיא זאל זיין אחטאת. אונ זיא איז פאר לארין גיווארין (והפריש אחרת תחתיה) האט ער אפ גישיידט איין אנדער בהמה זיא זאל זיין אחטאת (ואחר כך נמצאת הראשונה) דער נאך איז גיפונגען גיווארין דער ערשטער חטאת (והרי שתיהן עומדות) אונ ביידע חטאות שטייען. אונ מען האט גישאכטין ביידע חטאות מיט איין מאהל. אונ מען האט צו גינומען זייערע בלוט אין צוויא בעקנס. דיא בלוט פון יעדער חטאת בזונדער אונ מען האט געשפריצט דיא בלוט פון איין חטאת (כשם שדמה פוטר את בשרה כך הוא פוטר את בשר חברתה) זאגין מיר דאך אזוי וויא דיא בלוט וואס איז געשפריצט גיווארין אויף דעם מזבח פטרת אירע פלייש פון מעילה. אזוי פטרה זיא דיא פלייש פון דעם אנדערין חטאת איך פון מעילה. אפילו דיא פלייש איז שוין פסול (ואם פוטר דמה את בשר חברתה מן המעילה) אויב דיא בלוט פון איין חטאת פטרת דיא פלייש פון דעם אנדערין חטאת פון מעילה (דין הוא שיפטור את בשרה) דארף דא געווים זיין אז דיא בלוט זאל פטרין אירע אייגענע פסולה פלייש וואס איז ארויס גיטראגין גיווארין פון דיא עזרה) אויך פון מעילה: ג (אמורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים) דיא חלב פון שלמים אדער פון תודה אויב זייא זענען ארויס גיטראגין גיווארין פון דיא עזרה. איידער מען האט געשפריצט זייער בלוט אויף דעם מזבח. דער נאך האט מען געשפריצט דיא בלוט. רבי אליעזר זאגט (אין מועלין בהן) אויב מען האט הנאה פון דיא חלב. דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא) אויב ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט האט מען גיטראכט מען זאל מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז מקריב צו זיין. איז ניטא דער איסור פון פגול. אונ אויב דיא חלב איז געבליבען ליגען ביז נאך דיא צייט. איז ניטא אויף זייא דער איסור פון נותר. אונ אויב אטמא האט

קדשי קדשים מודי מעילה מועלת כמי ליוצא לקבוע אימורי קדשים קלים לידי מעילה: ד מעשה דמים. זו זריקת הדם: ואין מועלין בבשר. לאחר זריקת דמים אין מועלין בבשר. דהבשר יש בו הנאת היתר לכהנים. והיינו להקל דמשום זריקת דמים אתיא לו קולא. דאין מועלין בו: ועל זה ועל זה. בין על האימורין בין על הבשר לאחר זריקה חייבין משום פגול אם פיגל באחת מארבע עבודות. דזריקה קובעת בפגול וקובעת נמי לנותר וטמא. והיינו להחמיר: ובקדשים קלים לאחר זריקה: כולו להחמיר.

נותר. וטמא. ר״ע אומר. מועלין בהן יחייבין (עליהן) משום פגול נותר וטמא: ד מעשה דמים בקדשי קדשים. להקל ולהחמיר. ובקדשים קלים. כולן להחמיר. כיצד. קדש קדשים לפני זריקת דמים מועלין באימורין ובבשר. לאחר זריקת דמים מועלים באימורים ואין מועלין בבשר. על זה ועל זה. חייבין משום פגול. נותר. וטמא. ובקדשים קלים. כולם להחמיר. כיצד. קדשים (קלים) לפני

אן גערירט דיא חלב. איז ניטא אויף זייא דער איסור פון טומאה. רבי עקיבא זאגט (מועלין בהן) אויב מען האט הנאה פון דיא חלב. דארף מען ברייגען אקרבן מעילה (חייבין עליהן משום פגול נותר וטמא) אונ אויב זייא זענען געווארין פגול אדער נותר אדער טמא. איז אויף זייא דא דיא דרייא איסורים אויך: ד (מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר) דיא שפריצונג פון דיא בלוט פון דיא קרבנות וואס זענען קדשי קדשים. אמאהל איז גרינגער אונ אמאהל איז שווערער (ובקדשים קלים כולן להחמיר) אונ דיא שפריצונג פון דיא בלוט פון דיא קרבנות וואס זענען גרינגע קדשים. זענען אלע מאהל שווער צו מאכין (כיצד) וויא מיינט מען (קדשי קדשים לפני זריקת דמים מועלין באימורין ובבשר) אז איינער האט הנאה פון דיא חלב אדער פון דיא פלייש פון אקרבן וואס ער איז קדשי קדשים איידער מען האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. דארף מען ברייגען אקרבן מעילה (לאחר זריקת דמים מועלים באימורים ואין מועלין בבשר) דער נאך וויא מען האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. אויב מען האט הנאה פון דיא חלב דארף מען ברייגען אקרבן מעילה. אונ אויב מען האט הנאה פון דיא פלייש דארף מען ניט ברייגען קיין קרבן מעילה (על זה ועל זה) אויף דיא חלב אונ אויף דיא פלייש דער נאך וויא מען האט געשפריצט דיא בלוט (חייבין משום פגול נותר וטמא) אויב מען האט גיטראכט ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט (עיין זבחים פ״ב) מען זאל עסין דיא פלייש שפעטער ווידי צייט איז. אדער מען זאל מקריב זיין דעם חלב שפעטער וויא דיא צייט איז. אויב מען עסט דיא פלייש אדער דיא חלב אפילו אין דער צייט קומט כרת ווייל מען עסט פגול. אונ אויב מען האט גאר ניט גיטראכט אויף דיא פלייש מיט דיא חלב. נאר זייא זענען אליין געבליבען אויף נאך דיא צייט ווען מען האט שוין ניט גימעגט עסין אונ ניט מקריב זיין. אויב מען האט זייא גיגעסין קומט כרת. אונ אויב מען האט אויף דיא פלייש גאר גיט גיטראכט. אונ עס איז נאך אין דיא צייט ווען מען מעג נאך עסין. אויב אבער טמא האט זייא גיגעסין קומט אים כרת (ובקדשים קלים כולם להחמיר) אונ בייא גרינגע קרבנות דער נאך וויא מען האט געשפריצט דיא בלוט. איז אלץ שווער צו מאכין (כיצד) וויא מיינט מען (קדשים קלים לפני זריקת דמים) גרינגע קדשים איידער מען האט געשפריצט דיא בלוט פון זייא (אין מועלין לא באימורין ולא בבשר) אויב מען האט הנאה גיהאט פון דיא חלב אדער פון דיא פלייש דארף מען ניט ברייגען אקרבן

ירקת דמים. אין מועלין לא באימורין ולא בבשר. לאחר זריקת דמים. מועלין באימורין ואין מועלין בבשר. על זה ועל זה. חייבין משום פגול. נותר. וטמא. נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר. ובקדשים קלים כולו להחמיר:

פרק ב **חטאת** העוף מועלין בה משה קדשה. נמלקה. הוכשרה להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. הזה דמה. חייבין עליה משום פיגול. נותר. וטמא. ואין בה מעילה:

דמועלין באימורי' דכבר חזו לגבוה וקדשים נינהו. ולא ממון בעלים: ועל זה ועל זה. בין על האימורים בין על הבשר חייבין עליו משום פגול נותר וטמא והיינו כולו להחמיר:

פרק ב **חטאת** העוף. הוכשרה ליפסל. כלומר משנמלקה נתוספה בה קדושה שהיא נפסלת אם נגע בה טבול יום. או מחוסר כפורים ודוקא נפסלת בטבול יום. אבל לא מיטמאה לטמא אחרים. שהשתא שטבול יום פוסל את התרומה. כך הוא פוסל את הקודש: הזה דמה חייבין עליה משום פיגול. דהזאה של חטאת העוף במקום זריקה דבהמה קאי. דהזאה קובעת פגול כשחשב ב' קודם לכן כמו זריקת דם בבהמה ומוב ים בן

מעילה (לאחר זריקת דמים) דער נאך וויא מען האט געשפריצט דיא בלוט (מועלין באימורין) אויב מען האט הנאה פון דיא חלב דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (ואין מועלין בבשר) אונ אויב מען האט הנאה פון דיא פלייש דארף מען ניט ברייננען אקרבן מעילה (על זה ועל זה) אויף דיא חלב אונ אויף דיא פלייש (חייבין משום פגול נותר וטמא) אויב זייא זענען פגול אדער נותר אדער טמא איז מען חייב אקרבן אדער כרת אזוי וויא פריער שטייט (נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר) ווערט געפונען דיא שפריצונג פון דיא בלוט פון דיא קרבנות וואס זענען קדשי קדשים. אמאהל איז גרינגער אונ אמאהל איז שווערער (ובקדשים קלים כולו להחמיר) אונ דיא שפריצונג פון דיא בלוט פון דיא קרבנות וואס זענען גרינגע קדשים. זענען אלע מאהל שווער צו מאכין:

פרק ב א (חטאת העוף מועלין בה משהוקדשה) אויב איינער זאגט אויף אטויב זיא זאל זיין אחטאת. איז זיא שוין הייליג געווארין. אונ אז מען האט הנאה פון איר. דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (נמלקה) דער נאך וויא מען האט אפ געבראכין איר קאפ. אזוי וויא דער דין איז. איז זיא הייליגער געווארין (הוכשרה להפסל בטבול יום) אויב איינער איז געוועזן טמא. אונ ער האט זיך טובל געוועזן פאר נאכט. פון נאך דיא טבילה ביז נאכט. הייסט ער טבול יום. אויב דער טבול יום האט אנגערירט דיא טויב נאך דיא מליקה. ווערט דיא טויב פסול (ובמחוסר כפורים) אויב איינער איז געוועזן טמא אזוי אטומאה וואס ער דארף ברענגען קרבנות דעם אכטין טאג. אונ דעם זיבעטין טאג בייא נאכט האט ער זיך טובל געוועזן. פון נאך דיא טבילה ביז אויף מארגין ווען ער ברייננט זיינע קרבנות. הייסט ער מחוסר כפורים. אויב דער מחוסר כפורים האט אנגערירט דיא טויב נאך דיא מליקה. ווערט דיא טויב פסול (ובלינה) אויב דיא פלייש פון דיא טויב איז געלעגין איבער דעם מזבח א גאנצע נאכט. ווערט זיא פסול (הזה דמה) אויב ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט פון דיא טויב האט מען געטראכט מען זאל עסין דיא פלייש לייננער וויא דיא צייט איז צום עסין (חייבין עליה משום פגול) אז מען עסט דיא פלייש קומט כרת ווייל דאס איז פיגול (נותר) אויב עס איז געבליבען אשטיקול פלייש נאך דיא צייט פון עסין. איז זיא

אסור נוהר וטמא: ואין בה מעילה. דכיון דהוזה דמה יש [בה] היתר לכהנים: ב מיצה דמה. מלוי דעולת העוף קאי במקום זריקת הבהמה והואה דחטאת העוף. דבעולת העוף כתיב ונמצה דמו: עד שתצא לבית הדשן. דכיון דכולה כליל ולית בה שעת היתר לבסוף לעולם מועל בה עד שתשרף כולה. והנכל מעפרה תרומת הדשן. כדכתיב (ויקרא ו) והרים את הדשן אשר תאכל האש: ג פרים הנשרפים. אין בהן לכהנים היתר כלל: הוזה דמן כו'. הואה דמן קובעתן לפגול לענום

ב עולת העוף מועלין בה משהקדשה. נמלקה. הוכשרה להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. מיצה דמה חייבין עליה משום פיגול. נותר וטמא. ומועלין בה. עד שתצא לבית הדשן: ג פרים הנשרפין. ושעירים הנשרפין. מועלין בהן משהקדשו. נשחטו. הוכשרו להפסל. בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. הוזה דמן. חייבין

אסור ווייל דאס איז נותר (וטמא) אויב א טמא האט אנגערירט דיא טויב. טאר מען איר ניט עסין (ואין בה מעילה) אונ אז מען האט שוין געשפריצט דיא בלוט פון דיא טויב אונ דיא טויב איז כשר צום עסן פאר דיא כהנים. אונ אפילו אדער א ישראל האט הנאה פון איר. דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה: ב (עולת העוף מועלין בה משהוקדשה) אויב איינער זאגט אויף א טויב זיא זאל זיין א עולה. איז זיא שוין היילינ געווארין. אונ אז מען האט הנאה פון איר. דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה (נמלקה) דער נאך וויא מען האט אפ געבראכין איר קאפ. אזוי ווי דער דין איז. איז זיא היילינער געווארין (הוכשרה להפסל בטבול יום) אויב א טבול יום רירט אן דיא טויב. ווערט זיא פסול (ובמחוסר כפורים) אונ אויב א מחוסר כפורים רירט אן דיא טויב. ווערט זיא פסול (ובלינה) אויב דיא טויב איז געלעגין אויסער דעם מזבח א גאנצע נאכט. ווערט זיא פסול (מיצה דמה חייבין עליה משום פיגול) אויב ווען מען האט אויס געקוועטשט דיא בלוט פון דיא טויב האט מען געטראכט מען זאל איר מקריב זיין שפעטער וויא דיא צייט איז מקריב צו זיין. איז דיא טויב פיגול (נותר) אויב דיא טויב איז געבליבען ליגען אונ מען האט איר ניט מקריב געווען צו דיא צייט. איז זיא אסור ווייל זיא איז נותר (וטמא) אויב א טמא האט אן גערירט דיא טויב. טאר מען איר ניט מקריב זיין (ומועלין בה) אז מען האט הנאה פון די טויב דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה (עד שתצא לבית הדשן) ביז דיא טויב ווערט פאר ברענט אונ עס ווערט פון איר אש. אונ מען האט שוין אראפ גינומען אביסל אש אונ אוים גישאטין ביא דעם מזבח. אז מען האט הנאה פון דיא איבעריגע אש. דארף מען ניט ברייגגען א קרבן מעילה: ג (פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים) דיא פרים אונ דיא שעירים וואס מען דארף פר ברענגען. (מועלין בה משהוקדשו) ווי מען האט נאר גיהייליגט דעם פר אונ דעם שעיר טאר מען ניט הנאה האבען פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט. דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה (נשחטו) אז דער פר אונ דער שעיר זענען גישאכטין געווארין (הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים) אויב א טבול יום אדער א מחוסר כפורים האט זייא אן גערירט. זענען זייא פסול געווארין (ובלינה) אויב דיא בלוט איז ניט געשפריצט געווארין אויף דעם מזבח ביז נאכט ווערין זייא פסול (הוזה דמן) אויב דיא בלוט איז געשפריצט געווארין זייא דער

עליהן משום פיגול . נותר וטמא . ומועלין בהן בבית הדשן עד שיותך הבשר : **ד** העולה מועלין בה משהוקדשה . נשחטה . הוכשרה להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. נזרק דמה . חייבין עליה משום פיגול. נותר וטמא. ואין מועלין (בעורה) . אבל מועלין בבשר עד שיצא לבית הדשן : **ה** חטאת .

כרת האוכל מהן אם היתה עליהם בשעת שחיטה להקטיר אימוריהן חוץ לזמנן . וכיון דלית בהו היתר לכהנים. מועלין בהן בבית הדשן חוץ למחנה היכא דנשרפו אם נכנס מהן : עד שיותך הבשר . כלומר שיהיה נשרף ונעשה פחמים . אבל לאחר שניתך . שוב אין בו מעילה. שאין לך דבר שנעשית מצותו ומועלים בו : **ד** ואין מועלין בעורה דלכהנים היא כדכתיב (שם ז) עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה : אבל מועלין בבשר כל זמן שהיא נשרף על גבי המזבח דכליל הוא : עד שתצא לבית הדשן . כשמרימים כל האפר מעל המזבח ומוליכים אותו לבית הדשן . ושוב אין בה מעילה שכבר נעשית מצותה : **ה** אין מועלין

דין איז . און ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט האט מען גיטראכט מען זאל מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז מקריב צוא זיין (חייבין עליהן משום פיגול) איז אויף דיא פלייש דער איסור פון פיגול . און אז מען עסט פון דיא פלייש קומט כרת (נותר) און אויב דיא פלייש איז געבליבען . איז אויף דיא פלייש דער איסור פון נותר (וטמא) אויב א טמא האט אן גערירט דיא פלייש . ווערט דיא פלייש טמא (ומועלין בבית הדשן) און אז מען האט ארויס גיטראגין דעם פר און דעם שעיר און מען האט זייא גילייגט אויף דעם ארט ווא דיא אש ליגט . אויב מען האט פון זייא הנאה . דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה (עד שיותך הבשר) ביז דיא פלייש וועט פאר ברענט ווערין און עס וועט ווערין פון זייא קוילין . דער נאך אז מען האט הנאה פון זייא . דארף מען גיט ברייגגען קיין קרבן מעילה : ד (העולה מועלין בה משהוקדשה) וויא מען האט נאר גיזאגט אויף א בהמה זיא זאל זיין א עולה . אויב מען האט הנאה פון איר . דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה (נשחטה) אז דיא עולה איז גישאכטין גיווארין (הוכשרה להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים) אויב א טבול יום אדער א מחוסר כפורים האט אן גערירט די עולה . ווערט זיא פסול (ובלינה) אויב דיא בלוט איז גיט געשפריצט גיווארין אויף דעם מזבח ביז נאכט . איז דיא עולה פסול (ועיין תי"ט) (נזרק דמה) אויב דיא בלוט איז געשפריצט גיווארין וויא דער דין איז . און ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט האט מען גיטראכט מען זאל מקריב זיין דיא עולה שפעטער וויא דיא צייט איז מקריב צוא זיין (חייבין עליה משום פגול) איז דיא פלייש גיווארין פיגול . און אז מען עסט די פלייש קומט כרת (נותר) און אויב דיא פלייש פון דיא עולה איז געבליבען . איז אויף דיא פלייש דער איסור פון נותר (וטמא) און אויב א טמא האט אן גערירט דיא פלייש פון דיא עולה . ווערט דיא פלייש טמא (ואין מועלין בעורה) אויב מען האט הנאה פון דיא פעל . דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (אבל מועלין בבשר) אבער אז מען האט הנאה פון דיא פלייש פון דיא עולה . דארף מען ברייגגען א קרבן מעילה (עד שיצא לבית הדשן) ביז דיא פלייש ווערט אין גאנצין פאר ברענט . און עס איז גיווארין אש . און מען האט ארויס גינומען דיא אש פון מזבח . און מען האט זייא גישאטין אויף דעם ארט ווא אלע אש ליגט . דער נאך אז מען האט הנאה פון דיא אש דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה ועיין תי"ט : ה (חטאת ואשם וזבחי שלמי

בבשר . דהא יש בו היתר לכהנים דבשר חטאת ואשם וזבחי שלמי צבור נאכל לכהנים : אבל מועלין באימורים . שאין בהן היתר לכהנים : ך שתי הלחם . שמביאין בעצרת : קרמו בתנור . פני הלחם היינו תחלת תקונן ובשלת קרימה בתנור חשיבא כבשר ליפסל בטבול יום ומחוסר כפורים כשחיטה דקדשי קדשים והכא לא גרים ובלינה . משום דשתי

ואשם. וזבחי שלמי צבור . מועלין בהן משהוקדשו. נשחטו. הוכשרו להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. נזרק דמן . חייבין עליהם משום פיגול. ונותר . וטמא . אין מועלין בבשר. אבל מועלין באימורים עד שיצא לבית הדשן : ך שתי הלחם מועלין בהן משהוקדשו. קרמו בתנור. הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים. ולשחוט עליהם את הזבח נזרק דמן של כבשים. חייבין עליהן משום

צִבּוּר מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהוּקְדְּשׁוּ) אויב אײנער זאָגט אויף אַבְּהֵמָה זיא זאָל זײן אַחַטָּאת . אָדער ער זאָגט זיא זאָל זײן אַאָשָׁם . אָדער ער זאָגט זיא זאָל זײן שְׁלָמִים פאַר אַלע זִרִינָם וְעֶנִין . אויב מען האָט הַנָאָה פון דיא בְּהֵמָה . דאַרף מען ברײנגען אַקָרְבָּן מְעִילָה (נִשְׁחֲטוּ) אויב דיא קָרְבָּנוֹת זענען גישאָכטען גיוואָרען (הוּכְשְׁרוּ לְהִפָּסֵל בִּטְבוּל יוֹם וּבִמְחוּסַר כִּפּוּרִים) אויב אַטְבוּל יוֹם אָדער אַמְחוּסַר כִּפּוּרִים האָט זײא אָן גערירט . ווערין זײא פָּסוּל (וּבְלִינָה) אויב דיא בלוט איז ניט געשפּריצט גיוואָרען אויף דעם מִזְבֵּחַ ביז נאַכט . זענען דיא קָרְבָּנוֹת פָּסוּל (ועתי״ט) (נִזְרַק דָּמָן) אויב דיא בלוט זײערע איז געשפּריצט גיוואָרען ווייא דער דין איז . אונ ווען מען האָט געשפּריצט דיא בלוט האָט מען גיטראַכט מען זאָל עסין דיא קָרְבָּנוֹת לײנגער ווייא דיא צייט איז צום עסין (חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל) אַז מען עסט דיא קָרְבָּנוֹת קומט כָּרֵת ווײל זײא זענען פיגול (וְנוֹתָר) אויב עס איז געבליבען אַשטיקול פלייש נאָך דיא צייט פון עסין . איז זיא אָסור ווייל זיא איז נוֹתָר (וְטָמֵא) אויב אַטָמֵא האָט אָן גערירט דיא פלייש . איז דיא פלייש טָמֵא (אֵין מוֹעֲלִין בְּבָשָׂר) אויב מען האָט הנאה פון דיא פלייש דאַרף מען ניט ברײנגען אַקָרְבָּן מְעִילָה (אֲבָל מוֹעֲלִין בְּאֵימוּרִין) אָבער אַז מען האָט הנאה פון דיא חֵלֶב . דאַרף מען ברײנגען אַקָרְבָּן מְעִילָה (עַד שֶׁיֵּצְאוּ לְבֵית הַדֶּשֶׁן) ביז דיא חֵלֶב ווערט אין גאַנצין פאַר ברענט . אונ עס ווערט פון זײא אַש אונ מען האָט אַראָפּ גינומען דיא אַש פון מִזְבֵּחַ . אונ מען האָט זיי גישאָטין אויף דעם אָרט וואו אַלע אַש ליגט . דער נאָך אַז מען האָט הנאת פון די אַש . דאַרף מען ניט ברײנגען קיין קָרְבָּן מְעִילָה : ו (שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהוּקְדְּשׁוּ) די צוויי ברויט וואָס מען ברײנגט אום שָׁבוּעוֹת . אַז זיי זענען נאָר גיהייליגט גיוואָרין . אויב מען האָט הנאה פון זײא . דאַרף מען ברײנגען אַקָרְבָּן מְעִילָה (קָרְמוּ בַּתַּנּוּר) אויב די צוויי ברויט זענען פר טריקנט גיוואָרין פון היצין אין הויוין (הוּכְשְׁרוּ לְהִפָּסֵל בִּטְבוּל יוֹם וּבִמְחוּסַר כִּפּוּרִים) אויב אַטְבוּל יוֹם אָדער אַמְחוּסַר כִּפּוּרִים רירט אָן דיא ברויט . ווערין זײא פָּסוּל (וְלִשְׁחוֹט עֲלֵיהֶן אֶת הַזֶּבַח) אונ מען מעג שעכטין זייער קָרְבָּן . דיא צווייא שעפּסין (נִזְרַק דָּמָן שֶׁל כְּבָשִׂים) אַז מען האָט געשפּריצט דיא בלוט פון דיא שעפּסין אויף דעם מִזְבֵּחַ . אונ ווען מען האָט געשפּריצט דיא בלוט האָט מען גיטראַכט מען זאָל זײא עסין לײנגער ווייא דיא צייט איז צום עסין (חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּגּוּל) אַז מען עסט דיא קָרְבָּנוֹת אָדער דיא ברויט קומט כָּרֵת ווייל זײא זענען פִּגּוּל (נוֹתָר) אויב עס איז געבליבען אַשטיקול פלייש אָדער ברויט נאָך דיא צייט פון עסין . איז זיא אָסור ווייל זיא איז נוֹתָר (וְטָמֵא) אויב אַטָמֵא רירט אָן דעם קָרְבָּן אָדער דיא ברויט . ווערין זײא

משום פיגול. ניתר. וטמא. ואין בהן מעילה: ז לחם הפנים מועלין בו משהוקדש. קרם בתנור. הוכשר להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ולהסדר על גבי השולחן. קרבו הבזיכין. חייבין עליו משום פיגול נותר. וטמא. ואין בהן מעילה: ח המנחות מועלים בהן משהוקדשו. קידשו בכלי. הוכשרו להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. קרב הקומץ. חייבין עליו משום פיגול. נותר וטמא. ואין מועלי' בשירים.

הלחם נאפית מע"ש שאין אפייתן דוחה את הי"ט ונאכלות למחר בי"ט והוכשרו לשחוט עליהן את הזבח דכיון דקרמו פניה קרויה לחם: ואין בהן מעילה. דיש בהן שעת היתר לכהנים וכבר נעשית מצותן: ז לחם הפנים. ה"נ לא גרסי' ביה ליפסל בלינה דהרי נאפה בע"ש ואינו נאכל עד לשבת האחרת: קרבו בזיכים. היינו מכשיריו שבשבת בשעת סילוק הלחם היו מקריבין הבזיכין של לבונה: ואין בו מעילה. שהותר לכהנים ונעשית מצותו: ח המנחות מועלין בהן משהוקדשו. בקדושת פה: ואין מועלין

אבל

טמא (ואין בהן מעילה) אונ אז מען האט הנאה פון זייא דארף מען ניט ברייננען קיין קרבן מעילה ועתי"ט: ז (לחם הפנים מועלין בו משהוקדש) דער לחם הפנים וויא ער איז נאר געהייליגט געווארין. אז מען האט הנאה פון איהם דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (קרם בתנור) אז ער איז נאר פאר טריקנט געווארין פון הויבן אין תנור (הוכשר להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים) אויב אטבול יום אדער אמחוסר כפורים רירט אן דעם לחם הפנים. ווערט ער פסול (ולהסדר על גבי השלחן) אונ מען מעג זייא שוין לייגן אין בית המקדש אויף דעם טיש (קרבו הבזיכין) אז מע' האט מקריב געוועזן דיא צוויי לעפיל בשמים וואס זענען געלעגן אויף דעם לחם הפנים. אונ ווען מען האט זייא מקריב געוועזן האט מען געטראכט מען זאל עסן דעם לחם הפנים לייגער וויא דיא צייט איז צום עסן (חייבין עליהן משום פגול) אז מע' עסט דעם לחם הפנים קומט כרת ווייל ער איז פגול (נותר) אויב עס איז געבליבען אשטיקול פון דעם לחם הפנים נאך דיא צייט פון עסן. איז זייא אסור ווייל זייא איז נותר (וטמא) אויב אטמא רירט אן דעם לחם הפנים ווערט ער טמא (ואין בהן מעילה) אונ אויב מען האט הנאה פון דעם לחם הפנים. דארף מען ניט ברייננען קיין קרבן מעילה: ח (המנחות מועלין בהן משהוקדשו) וויא מען האט נאר געזאגט אויף אצעהנטיל איפה מעהל. זיא זאל זיין הייליג צו אמנחה. ווערט זייא שוין הייליג. אונ אז מען האט הנאה פון איר דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (קדשו בכלי) אז מען האט דיא מעהל אריין געשאטין אין אכלי פון בית המקדש (הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים) אויב אטבול יום אדער אמחוסר כפורים רירט אן דיא מנחה. ווערט דיא מנחה פסול (ובלינה) אויב מען האט ניט מקריב געווען דיא מנחה ביז דיא זוהן איז אונטער געגאנגען. איז זייא פסול ועתי"ט ד"ה ובלינה (קרב הקומץ) אז מען האט מקריב געווען דעם קומץ וויא דער דין איז. אונ ווען מען האט מקריב געווען דעם קומץ האט מען געטראכט מען זאל עסן דיא איבעריגע מעהל שפעטער וויא דיא צייט איז צום עסן (חייבין עליו משום פגול) אז מען עסט דיא איבעריגע מעהל אפילו אין דער צייט. קומט כרת ווייל דאס איז פגול (נותר) אונ אויב מען האט נאר ניט געטראכט נאר עס איז געבליבען אביסול מעהל נאך דיא צייט פון עסן. איז דיא ביסול מעהל אסור ווייל זייא איז נותר (וטמא) אויב אטמא האט געגעסין דיא מעהל קומט איהם כרת (ואין מועלין בשירים) אויב אישראל

דאס

בשירים. שיש בהן היתר לכהנים: אבל מועלין בקומץ. עד שיסרף כלו ויצא לבית הדשן כדין אמורי חטאת ואשם ולאחר כן אין מועלין בו. דכא נעשית מצותו: ט ומנחת נסכים. מנחה הבאה עם הזבח שאין בה שירים וכל הני כליל ניהו: משהוקדשו. קדושת פה בעלמא: ופיגול אין בהן. לפי שאין להם מתירין ואין פגול נוהג אלא בדבר שקרבו מתירין כדלקמן: כל שיש לו מתירין. כגון שלמים וחטאת והאשמות דדמן מתיר אמורי'

אבל מועלים בקומץ עד שיצא לבית הדשן: ט הקומץ. והלבונה. והקטורת. ומנחת כהנים. ומנחת כהן משיח. ומנחת נסכין. מועלין בהן משהוקדשו. קדשו בכלי. הוכשרו להפסל בטבול יום. ובמחוסר כפורים. ובלינה. וחייבין עליהם משום נותר. ומשום טמא. ופיגול אין בהן. זה הכלל כל שיש לו מתירין. אין חייבין

האט הנאה פון דיא מעהל וואס בלייבט דער נאך וויא מען נעמט אראפ דעם קומץ. דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה (אבל מועלין בקומץ) אבער אז מען האט הנאה פון קומץ דארף מען ברענגען אקרבן מעילה (עד שיצא לבית הדשן) ביז ער ווערט אין גאנצען פאר ברענט אויף אש. אונ מען טראגט ארויס דיא אש אויסער דיא עזרה ווא אלע אש ליגט. דער נאך אז מען האט הנאה פון דיא אש פון דעם קומץ דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה: ט (הקומץ) דיא ביסול מעהל וואס מען נעמט אראפ פון אמנחה צו פאר ברענען אויף דעם מזבח (והלבונה) אונ דיא בשמים פון אמנחה וואס מען פאר ברענט, זייא אויף דעם מזבח (והקטורת) אונ דיא קטורת וואס מען רייכערט אויף דעם גאלדענעם מזבח אין דער פריא אונ פארין נאכט (ומנחת כהנים) אונ דיא מנחה וואס אכהן ברייננט וואס מען דארף זיא אין גאנצין פאר ברענען (ומנחת כהן משיח) אונ דיא מנחה וואס דער כהן גדול ברייננט אלע טאג, וואס זיא ווערט פאר ברענט אין גאנצין (ומנחת נסכין) אונ דיא מנחה וואס ווערט געבראכט מיט אקרבן. וואס זיא ווערט פאר ברענט אין גאנצין (מועלין בהן משהוקדשו) אז זייא זענען נאר געהייליגט געווארין מיט דעם מויל. ער האט גיזאגט דיא ביסול מעהל זאל זיין דער קומץ. דיא בשמים זאל זיין צו אמנחה. דיא בשמים זאל זיין קטורת. אדער אכהן האט גיזאגט דיא מעהל זאל זיין אמנחה פאר מיר. אדער דער כהן גדול האט גיזאגט דיא מעהל זאל זיין אמנחה פאר מיר. אדער אישראל האט גיזאגט דיא מעהל זאל זיין אמנחה צו מיין קרבן. זענען שוין דיא אלע זאכין היילינ געווארין. אונ מען טאר ניט הנאה האבין פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה דארף מען ברענגען אקרבן מעילה (קדשו בכלי) אז מען האט דיא מעהל אדער דיא בשמים אריין גילייגט אין אכלי פון בית המקדש (ועתי"ט ד"ה קדשו בכלי) (הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים) אויב אטבול יום אדער אמחוסר כפורים רירט אן איינס פון דיא אלע זאכין. ווערט דאס פסול (ובלינה) אז עס נעכטיגט אויסער דעם מזבח ווערט דאס פסול (ועיין תי"ט ד"ה ומנחת נסכים) (וחייבין עליהן משום נותר ומשום טמא) אויב עס איז געבליבען פון זייא אויף נאך דיא צייט פון עסין אדער אויף נאך דיא צייט פון מקריב זיין. אונ מען האט זייא גיגעסין אדער מקריב גיוועזן. איז מען חייב אקרבן אדער כרת. אונ אויב אטמא האט זייא מקריב גיוועזן אדער גיגעסין. איז ער חייב אקרבן אדער כרת (ופגול אין בהן) אונ דער איסור פון פיגול איז ניטא בייא דיא אלע זאכין (זה הכלל) דאס איז דער כלל (כל שיש לו מתירין) אלע קרבנות וואס האבין אזאך וואס

עליו משום פיגול נותר וטמא עד שיקריבו מתיריו וכל שאין לו מתירין. כיון שקדש בכלי חייבין עליו משום נותר ומשום טמא. ופגול אין בו:

פרק ג **ולד** חטאת. ותמורת חטאת. וחטאת שמתו בעליה. ימותו. שעברה שנתה. ושאבדה.

למזבח והבשר לכהנים או דבר שיש לו מתירין למזבח בלבד כגון עולת העוף ופרים הנשרפים שדמן מתיר למזבח בלבד וכגון שתי הלחם דדמן של כבשים היו מתירין ולחם הפנים דבזיכים הוו מתירין וכגון מנחות דיש להן היתר בקומץ כל הני אין חייבים עליהם משום פגול ונותר וטמא עד שיקרבו מתירין דהכי כתיב גבי פיגול לא ירצה. ואמרינן כהרצאה כשר כך הרצאה פסול. ונותר וטמא יליף מפיגול במס׳ זבחים בפרק כל הזבחים: וכל דבר שאין לו מתירין. כי הני קומץ והלבונה דהן עצמן מתירים הן. ואין מתיר אותם שום ד״א: חייב עליה משום נותר וטמא. משום טמא. מרבינן להו מדכתיב (ויקרא כב) כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה׳ וטומאתו עליו ונכרתה בכל הקדשים הכתוב מדבר. לחייב עליו משום טמא. ונותר יליף מטמא:

פרק ג **ולד** חטאת וכו׳ ימותו. דהכי כינהי מחמש חטאות. דגמירי

איז זייא מתיר צום מזבח. דהיינו שלמים חטאות ואשמות. דיא בלוט איז מתיר דיא חלב צום מזבח. אונ דיא פלייש צו דיא כהנים. מען טאר ניט מקריב זיין דיא חלב אויף דעם מזבח. אונ דיא כהנים טארין ניט עסין דיא פלייש. ביז מען שפריינגט פריער דיא בלוט אויף דעם מזבח. אדער נאך אנדערע קרבנות וואס דיא כהנים עסין ניט פון זייא אונ דיא בלוט איז נאר מתיר צום מזבח אליין. אדער אקומץ פון אמנחה וואס ער איז מתיר דיא איבעריגע מעהל צו דיא כהנים (אין חייבין עליו משום פגול נותר וטמא עד שיקריבו מתיריו) אויב איינע פון דיא זאכין איז פגול. אדער נותר. אונ אכהן עסט זייא. אדער זייא זענען כשר נאר אכהן טמא עסט זייא. איז מען אנדערש ניט חייב סיידין מען האט געשפריצט דיא בלוט וויא דער דין איז איידער זייא האבין גיגעסין. אבער אז זייא האבין גיגעסין איידער מען האט געשפריצט דיא בלוט. איז מען ניט חייב (וכל שאין לו מתירין) אונ דיא זאכין וואס זייא האבין ניט ווער עס זאל זייא מתיר זיין. נאר זייא זענען מתיר אנדערע (כיון שקדש בכלי חייבין עליו משום נותר ומשום טמא) וויא מען האט זייא נאר אריין גילייגט אין אהייליגע כלי פון בית המקדש. אויב מען עסט פון זייא נאך דער צייט. ווען מען טאר שוין ניט עסין. אדער אכהן וואס איז טמא עסט פון זייא אפילו אין דער צייט. בשוגג דארף מען ברייגען אקרבן אונ במזיד קומט כרת (ופגול אין בו) אונ אויב זייא זענען פגול קומט ניט אויף זייא קיין קרבן אונ ניט כרת ווען מען עסט זייא:

פרק ג א (ולד חטאת) דיא קאלב וואס ווערט גיבאהרין פון אחטאת (ותמורת חטאת) דיא בהמה וואס איז אויסגיטאהשט גיווארין אויף דעם חטאת (וחטאת שמתו בעליה) אונ אחטאת וואס דער בעל הבית איז גישטארבין (ימותו) זאל מען זייא אויך הרגנן (שעברה שנתה ושאבדה) אויב דער חטאת איז גיווארין עלטער ווי אייאהר אונ ער איז פאר לארין גיווארין. אונ דער בעל הבית האט אפ גישיידט איין אנדער חטאת. דער נאך איז ער גיפונען גיווארין. דער נאך האט דער בעל הבית מקריב גיוועזן דעם אנדערין חטאת. ווייל ער האט צווייא פעלערס. ער איז עלטער וויא אייאהר אונ ער איז פאר לארין גיווארין. דריבער זאל מען אים הרגנן אפילו ער איז

דמתני'. וסבר תלת לעולם מתות בין קודם כפרה בין לאחר כפרה דלעולם לא קרבי. ומסכה זו במויה בריש פ"ד דתמורה ושם פרשנוה: ב המפריש מעות לנזירתו. ולא פירש אלו לעולתי. ואלו לחטאתי. ואלו לשלמי: לא נהנים ולא מועלים. בכל אותן המעות: מפני שהן ראויין להביא כולן שלמים. כלומר דכל מעה ומעה מצינן למימר זו לשלמים הפרים. ושלמים קדשים קלים נינהו. ואין בהן דין מעילה. כדתנן בשלהי

ושנמצאת בעלת מום. אם משכיפרו הבעלים תמות. ואינה עושה תמורה. ולא נהנים ולא מועלין. ואם עד שלא כיפרו הבעלים תרעה עד שתסתאב ותמכר. ויביא בדמיה אחרת ועושה תמורה ומועלים בה: ב המפריש מעות לנזירתו לא נהנין. ולא מועלין. מפני שהן ראוין לבא כולן שלמים. מת היו סתומים. יפלו לנדבה. הי'

גיפונגען געווארין איידער דער בעל הבית האט מקריב געוועזן דעם אנדערין חטאת (ושאבדה ושנמצאת בעלת מום) אונ אז דער חטאת איז פאר לארין געווארין. אונ דער בעל הבית האט אפ געשיידט איין אנדער חטאת. דער נאך איז ער גיפונגען געווארין. אונ ער האט אפעלער (אם משכיפרו הבעלים) אויב דער בעל הבית האט מקריב געוועזן דעם אנדערין חטאת (תמות) זאל מען דעם חטאת הרגנן. אפילו ער איז גיפונגען געווארין איידער דער בעל הבית האט מקריב געוועזן דעם אנדערין חטאת (ואינה עושה תמורה) אונ אויב מען האט דעם פאר לארענעם חטאת אומגיטאהשט אויף איין אנדער בהמה. ווערט ניט היילג דיא בהמה (לא נהנין ולא מועלין) אונ מען טאר ניט הנאה האבין פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט. דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (אם עד שלא כפרו הבעלים) אויב דער בעל הבית האט ניט מקריב געוועזן איין אנדער חטאת (תרעה עד שתסתאב) זאל מען פיטערין דעם פארלארענעם חטאת וואס ער איז עלטער וויא איאהרו ביז ער וועט בעקומען אפעלער (ותמכר ויביא בדמיה אחרת) אונ מען זאל איר פאר קויפין. אונ פאר דיא געלט זאל מען קויפין איין אנדער חטאת. אונ דער פאר לארענער חטאת וואס איז גיפונגען געווארין מיט אפעלער. פאר קויפט מען אים באלד. אונ מען קויפט פאר דיא געלט איין אנדער חטאת (ועושה תמורה) אונ אויב מען האט דעם פאר לארענעם חטאת אומגיטאהשט אויף איין אנדער בהמה. ווערט זיא היילג (ומועלין בה) אונ אויב מען האט הנאה פון דעם פאר לארענעם חטאת. מוז מען ברייגגען אקרבן מעילה: ב (המפריש מעות לנזירתו) אויב אייגער האט אפ גישייט געלט ער זאל פאר זייא קויפין דיא קרבנות וואס ער דארף ברייגגען פאר זיינע נזירות. אעולה אונ אחטאת אונ שלמים (לא נהנין ולא מועלין) טאר מען ניט הנאה האבין פון דיא געלט. אונ אויב ער האט הנאה גיהאט. דארף ער ניט ברייגגען אקרבן מעילה (מפני שהן ראוין לבא כולן שלמים) ווייל מען קען קויפין פאר דיא גאנצע געלט שלמים. אונ פון שלמים מעג מען הנאה האבין. דריבער דארף מען ניט ברייגגען אקרבן מעילה. אונ ווייל דיא געלט איז אפ גישייט געווארין צו קויפין פאר זייא עולה אונ חטאת אויך. דריבער טאר מען ניט הנאה האבין פון דיא געלט (מת) אויב דער וואס האט אפ גישייט דיא געלט איז גישטארבין (היו סתומים) אויב דיא געלט איז פאר מאכט. דאס מיינט מען ער האט אפ גישיידט לםתם הונדערט גילדין. פאר זייא זאל ער קויפין אעולה אונ אחטאת אונ שלמים (יפלו לנדבה) זאל מען דיא גאנצע הונדערט גילדין אריין ווארפין אין דיא קאסטין וואס

מפורשים. דמי חטאת. ילכו לים המ״ח. לא נהנים. ולא מועלין בהן. דמי עולה. יביאו עולה (ומועלין בהן). דמי שלמים יביאו שלמים. ונאכלים ליום אחד. ואינן טעונין לחם: ג ר׳ ישמעאל אומר הדם קל בתחלתו. וחמור בסופו. והנסכים חומר בתחלתן. וקל בסופן. הדם בתחלה אין מועלים בו. יצא לנחל קדרון מועלים בו. הנסכים בתחלה מועלין

פ״ה קדשים קלים לפני זריקת דמן אין מועלים. ואע״ג דאיכא נמי בהדייהו חטאת ועולה דבני מעילה נינהו. כיון דאיכא נמי דמי שלמים. שאינן בני מעילה. אי קא מייתי עלייהו קרבן מעילה. השתכח דמייתי חולין בעזרה הלכך לא נהנין ולא מועלין: את המפרים המעות והיו המעות סתומים. שלא פירש אלו לחטאת. ואלו לעולה. אלו לשלמים. יפלו כל המעות לנדבה: דמי חטאת ילכו לים המלח. דחטאת שמתו בעליה היא: דמי עולה יביאו עולה. כדאמרינן התם דמים כחילוקם ודמים כפנימים הנשפכים על

שמתה יביאו יורשים את עולתה דדורון בעלמא הוא: ונאכלין ליום אחד. כדין שלמי נזיר: ואינן טעונין לחם. דבלחם כתיב (במדבר ו) ונתן על כפי הנזיר והכא ליתיה דמית: ג הדם בתחלה אין מועלין בו. היינו קודם זריקתו דכתיב (ויקרא יז) ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר לכפרה נתתיו ולא למעילה: יצא לנחל קדרון מועלין בו: היינו בתר זריקה בדתנן אלו ואלו הי נ

שטייט אין בית המקדש וואס אויף איר איז אויף געשריבען דער ווארט נדבה (והיו מפורשים) אבער אז דיא געלט איז געוועזען אפ גישייט. יעדער געלט איז גילעגין בזונדער. למשל עס איז גילעגען דרייסיג גילדין. אונ אויף זייא איז גיוועזען אויף געשריבען עולה. אונ נאך אמאהל דרייסיג גילדין אונ אויף זייא איז גיוועזען אויף געשריבען חטאת. אונ פערציג גילדין אונ אויף זייא איז גיוועזען אויף געשריבען שלמים (דמי חטאת ילכו לים המלח) דיא געלט פון חטאת זאל מען אריין ווארפין אין גיזאלצענעם ים (לא נהנים ולא מועלין בהן) מען טאר ניט הנאה האבין פון דיא געלט. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט. דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה (דמי עולה יביאו עולה) פאר דיא געלט פון דיא עולה זאל מען קויפין א עולה אונ מקריב זיין (ומועלין בהן) אונ אויב מען האט הנאה פון דיא געלט דארף מען ברענגען א קרבן מעילה (דמי שלמים יביאו שלמים) פאר דיא געלט פון דיא שלמים זאל מען קויפין שלמים אונ מקריב זיין (ונאכלין ליום אחד) אונ דיא שלמים ווערין נאר גיגעסין איין טאג. ניט לענגער (ואינן טעונין לחם) אונ מען דארף ניט ברענגען חלות צוא דיא שלמים: ג רבי ישמעאל זאגט (הדם קל בתחלתו וחמור בסופו) בלוט איז גרינג אין אנהייב אונ האר אין סוף (והנסכים חומר בתחלתן וקל בסופן) אונ דיא וויין וואס ווערט גיגאסין אויף דעם מזבח. זענען הארב אין אנהייב אונ גרינג אין סוף (הדם בתחלה אין מועלין בו) אויב מען האט הנאה פון דיא בלוט אין אנהייב. איידער מען שפריינגט אים אויף דעם מזבח. דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה. איז דאס גרינג (יצא לנחל קדרון) אז מען האט שוין געשפריצט פון דיא בלוט אויף דעם מזבח. דיא בלוט וואס בלייבט אין בעקין גיסט מען אריין אין דיא רינע וואס אין דיא עזרה. אונ פון דיא רינע גייט אריין דיא בלוט אין טאהל קדרון (מועלין בו) טאר מען ניט נעמען פון דיא בלוט אן געלט נאר מען מוז דיא בלוט קויפען אונ בצאהלין געלט צוא הקדש (הנסכים בתחלה מועלין בהן) דיא וויין וואס איז ניט גיהייליגט גיווארין צום מזבח. איידער מען האט זייא גיגאסי

אויה

בהן. יצאו לשיתין אין מועלים בהם:

ד דשון מזבח הפנימי. והמנורה. לא נהנין. ולא מועלין. המקדיש דשן בתחלה. מועלים בו. תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן. לא

מזבח העולה: מתערבים באמה הילון שבעזרה ויוצאים לנחל קדרון ונמכרים לזבל ומועלים בהן וכך מעילה מדרבנן היא ולא מדאורייתא. דאין לך דבר שנעשית מצותו ומועלים בו: יצאו לשיתין. נקב היה במזבח שבו יורדים הנסכים לשיתין דהיינו יסודות של מזבח שהן חלולים ועמוקים מאד. ואם הכניס ידו וקבל הנסכים קודם שירדו לתהום אין מועלין בהן שכבר נעשית מצותן: ד דשון מזבח הפנימי והמנורה. הדשן שלהם ושירי הפתילות של מנורה היה מוציא ומניחן אצל מזבח החיצון. מקום שמניח שם תרומת הדשן של מזבח החיצון ואחר שהוציא שם לא נהנין ולא מועלין דהכי לא כתיב ושמו אצל המזבח כמו בדשן

מזבח העולה: המקדיש דשן בתחלה מועלין בו. ה"ק המקדיש דמי דשן בתחלה קודם שהוציאו לעזרה יש בו מעילה כגון דאמר דמי דשן עלי ואח"כ הוציאו לחוץ ובא אחר ונהנה מן הדשן. אף על פי שכבר נעשית מצותו אפ"ה מועלים בו דכיון דנהנה ממנו וחסר מן הדשן שוב ליכא לשער כמה היו דמיו כשנתערך זה ונמצא זה מפסיד להקדש. משום הכי מועל בו לאלתר כשנהנה ממנו: תורין. שהקדישן קודם זמן ובני יונה שעבר זמנן: לא נהנין ולא מועלים. ולא דמי למחוסר זמן בבהמה שהוא קדוש קודם זמנו וקרב לאחר זמנו דבהמה מגו דחשיבא דאית בה קדושה כשהיא בעלת מום להיות צריכה פדיון אית בה

אויף דעם מזבח. טאר מען ניט הנאה האבין פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה פון זייא. דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה (יצאו לשיתין) אין דעם מזבח איז געוועזן צוויא לעכער. אין איינע האט מען געגאסין וואסער אום סוכות. אונ אין איינע האט מען געגאסין ויין אונ דיא לעכער זענען געגאנגען דורך דעם מזבח ביז טיף אין דיא ערד. אונ אז דיא ויין איז שוין אריין געגאסין געווארין אין דיא לעכער פון מזבח. אונ ער האט געהאלטין זיין האנט אונטען. אונ האט אריין גענומען אין האנט אביסעל ויין (אין מועלין בהן) דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה: ד (דשון מזבח הפנימי והמנורה) דיא אש פון אינוועניגסטען מזבח פון דיא קטורת. אונ דיא אש מיט די אלטע קנייטלאך פון דיא מנורה (לא נהנין ולא מועלין) מען טאר ניט הנאה האבען פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה געהאט. דארף מען ניט ברייגגען אקרבן מעילה (המקדיש דשן בתחלה מועלים בו) אויב איינער האט געהיילגט דיא געלט פון דיא אש. אין אנהייב ווען עס ליגט נאך אויף דעם מזבח. דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה. אויב איינער האט געזאגט וויא פיל עס איז ווערט דיא אש פון די קטורת וואס ליגט אויף דעם אינוועניגסטען מזבח. זאל איך געבין צוא הקדש. אונ איינער האט גענומען אביסעל פון דיא אש. דארף ער ברייגגען אקרבן מעילה. וייל ער האט געטאהן שאדין צוא הקדש. מען וועט דאך ניט וויסען וויא פיל אש עס איז געוועזן. וועט מען דאך ניט וויסען וויא פיל געלט ער דארף געבין צוא הקדש (תורין שלא הגיע זמנן) אויב איינער האט געהיילגט גרויסע טויבין איידער זייא זענען כשר מקריב צוא זיין. זייא זענען נאך ניט אין גאנצין גאלד פארביג (ובני יונה שעבר זמנן) אדער ער האט געהיילגט קליינע טויבין וואס איז שוין אריבער געגאנגען דיא צייט פון מקריב זיין. זייא זענען שוין אביסעל גאלד פארביג (עיין חולין פרק א משנה ה) (לא נהנין ולא מועלין) טאר מען ניט הנאה האבין פון זייא. אונ אויב

נהנין ולא מועלים. ר"ש אומר תורין שלא הגיע זמנן. מועלין בהן. ובני יונה שעבר זמנן לא נהנין. ולא מועלין:

ה חלב המוקדשים. וביצי תורין. לא נהנין ולא מועלים. במה דברים אמורים בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק הבית. הקדיש תרנגולת מועלין בה ובביצתה. חמור מועלין בה.

הם נמי קדושה אפי' כשהיא מחוסר זמן. אבל עופות דליכא למימר בהו האי מגו דהסרי אין המום פוסל בעופות ולית בהו פדיון שלא כאמר פדיון אלא בבהמה. ה"נ אין בהן קדושה מחוסר זמן: תורין שלא הגיע זמנן מועלין בהן. כיון דלקמיה מחזו אית בהו מעילה השתא. ואין הלכה כר' שמעון: ה בד"א בקדשי מזבח. שאלו וחלב וביצים אינן ראוין למזבח הלכך לא נהנים ולא מועלים: אבל בקדשי בדק הבית. הכי נמי דמועלים בהן שאיל וקדושת דמים הן ראוין הן לבדק הבית. בגמרא מפרש דמתני' חסורי מחסרא. והכי קתני. בד"א כשהקדישן קדושת הגוף למזבח. אבל הקדישן קדושת דמים לגבי מזבח כגון שאמר דמי עוף זה. או דמי בהמה זו הקדש

מען האט הנאה גיהאט דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה. רבי שמעון זאגט (תורין שלא הגיע זמנן מועלין בהן) אויב מען האט ניהיילינט גרויסע טויבין. איידער זייא זענען כשר מקריב צוא זיין. זייא זענען נאך ניט אין גאנצין גאלד פארביג. אויב מען האט הנאה פון זייא דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה (ובני יונה שעבר זמנן) אונ אויב מען האט ניהיילינט קליינע טויבין וואס איז שוין אריבער גיגאנגען דיא צייט פון מקריב זיין. זייא זענען שוין אפיסול גאלד פארביג (לא נהנין ולא מועלין) מען טאר ניט הנאה האבען פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט. דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה: ה (חלב המוקדשים וביצי תורים) דיא מילך וואס מען מעלקט אויס פון אבהמה וואס איז היילינ. אונ דיא אייער פון טויבין וואס זענען היילינ (לא נהנין ולא מועלין) טאר מען ניט הנאה האבין פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט. דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (במה דברים אמורים) ווען זענען דיא רייד גיזאגט גיווארין (בקדשי מזבח) אז דיא בהמה אונ דיא טויבין זענען ניהיילינט גיווארין מען זאל זייא אליין מקריב זיין אויף דעם מזבח. אונ מילך מיט אייער איז מען דאך ניט מקריב אויף דעם מזבח. דריבער דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (אבל בקדשי בדק הבית) אבער אז מען האט ניהיילינט דיא געלט פון דיא בהמה. אדער דיא געלט פון דיא טויבין מען האט גיזאגט וויא פיל געלט איך וועל נעמען פאר דיא בהמה אז איך וועל איר פאר קויפען. אדער ווי פיל געלט איך וועל נעמען פאר דיא טויבין אז איך וועל זייא פאר קויפען. זאל דיא געלט זיין היילינ. איך זאל פאר זייא קויפען אעולה מקריב צוא זיין אויף דעם מזבח. איז גלייך וויא מען וואלט דיא בהמה אדער דיא טויבין ניהיילינט מען זאל פאר זייער געלט פאר ריכטען דעם בית המקדש. דריבער טאר מען ניט הנאה האבען פון דיא מילך מיט דיא אייער. ווייל דיא געלט פון דיא מילך מיט דיא אייער וועט מען אויך צוא געבין צוא דיא געלט פון דיא בהמה אדער פון די טויבין מען זאל קויפען אגרויסע עולה. אדער עס זאל זיין מער געלט צום בית המקדש פאר ריכטען. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט פון דיא מילך מיט דיא אייער דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה (הקדיש תרנגלת מועלין בה ובביצתה) אויב ער האט גיזאגט דיא הון זאל זיין היילינ. אז מען האט הנאה פון דיא הון. אדער פון אירע אייער. דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה (חמור מועלין בה ובחלבה) אויב ער האט גיזאגט אויף אאייזיל אנקבה זיא זאל זיין היילינ. אז מען האט הנאה פון דעם אייזיל אדער פון אירע

ובחלבה: ו כל הראוי למזבח ולא לבדק הבית. לבדק הבית ולא למזבח. לא למזבח ולא לבדק הבית. מועלין בו. כיצד הקדיש בור מלא מים. אשפה מלאה זבל. שובך מלא יונים. אילן מלא פירות. שדה מלאה עשבים. מועלין בהם. ובמה שבתוכן. אבל אם הקדיש בור. ואח״כ נתמלא

לכבית מסס עולס. נטעס כמי שסקדישן לבדק הבית דודלוי בקדושת דמים למזבח לית בס מעילס בבילים ובחלב: ו כל הראוי למזבח. בגופן ראוי קאמר: בור מלא מים. גופו ראוי לבדק הבית לבנין. ואין גופו ראוי למזבח. שאין ראוין לנסוך המים אלא מים חיים ולא היו מנסכים מים במקדש. אלא מימי השילוח: אשפה מלאה זבל. אין גופה ראוי לא למזבח ולא לבדק הבית. אלא לדמים: שובך מלא יונים. ראוי למזבח ולא לבדק הבית: אילן מלא פירות. ראוי למקדש לבכורי' ולא לבדק הבית: שדה מלאה עשבים. אינם ראוים

מילך. דארף מען ברייננען אקרבן מעילה: ו (כל הראוי למזבח ולא לבדק הבית) דיא זאכען וואס מען קען זייא אליין מקריב זיין אויף דעם מזבח. און מען קען ניט זיי אליין אין באהעען אין בית המקדש (לבדק הבית ולא למזבח) און דיא זאכין וואס מען קען זייא אליין אין באהעען אין בית המקדש. און מען קען ניט זייא אליין מקריב זיין אויף דעם מזבח (לא למזבח ולא לבדק הבית) און דיא זאכען וואס מען קען ניט זייא אליין מקריב זיין אויף דעם מזבח. און מען קען ניט זייא אליין איין באהעען אין בית המקדש. אויב מען האט זייא געהיילינט צום מזבח אדער צום בית המקדש פאריכטין. דער נאך אז מען הט הנאה פון זיי (מועלין בו) דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (כיצד) וויא מיינט מען (הקדיש בור מלא מים) אויב איינער האט גיזאגט דער ברונען וואס איז פול מיט וואסער זאל זיין הייליג. דיא וואסער פון דעם ברונען דארף מען צום פאריכטין דעם בית המקדש. צו דיא ליים און וואפנע דארף מען וואסער (אשפה מלאה זבל) אויב איינער האט גיזאגט דער מיסט קאסטין מיט מיסט זאל זיין הייליג. דיא מיסט נוצט ניט צום מזבח. און נוצט ניט צום בית המקדש פאריכטען. נאר מען זאל דאס פאר קויפין און פאר דיא געלט זאל מען קויפין אקרבן צום מזבח. אדער וואס מען דארף צום בית המקדש פאריכטען (שובך מלא יונים) אויב איינער הט גזאגט דר טובין שלאק מיט טובין זאל זיין הייליג. דיטובין אליין קען מען מקריב זיין אויף דעם מזבח אבר מען קען זיי ניט איין באהעען אין בית המקדש (ועיין תי״ט ד״ה שובך מלא יונים) (אילן מלא פירות) אויב איינער הט גיזאגט דר בוים וואס איז פול מיט פירות זאל זיין הייליג. דעם בוים מיינט מען אוויינשטאק. און וויין גיסט מען אויף דעם מזבח. אבער מען קען ניט איין באהעען אוויינשטאק אין בית המקדש (ועתי״ט ד״ה אילן) (שדה מלאה עשבים) אויב איינער האט גיזאגט דיא פעלד וואס איז פול מיט גראז זאל זיין הייליג. דיא גראז טויג ניט צום מזבח און ניט צום באהעען דעם בית המקדש. נאר צום פאר קויפין און פאר דיא געלט קויפין קרבנות אדער וואס מען דארף צום באהעען דעם בית המקדש (מועלין בהן) אויב מען האט הנאה פון דיא זאכין ופון דעם ברונען. אדער פון דעם מיסטקאסטין. אדער פון דעם טויבין שלאק. אדער פון דעם בוים. אדער פון דיא פעלד) דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (ועתי״ט ד״ה מועלין בהם) (ובמה שבתוכן) און אז מען האט הנאה פון דיא זאכין וואס אין זייא איז דא ופון דיא וואסער וואס אין ברונען. אדער פון דיא מיסט וואס אין מיסט קאסטין. אדער פון דיא טויבין וואס אין טויבין שלאק. אדער פון דיא פירות וואס אויף דעם בוים. אדער פון דיא גראז וואס אין פעלד) דארף מען ברייננען אקרבן מעילה (אבל אם

הקדיש

מים. אשפה. ואחר כך נתמלאה זבל. שובך. ואחר כך נתמלא יונים. אילן ואח"כ נתמלא פירות. שדה. ואח"כ נתמלאה עשבים (מועלין בהן ואין) מועלין במה שבתוכן. (דברי ר' יהודה). ור' שמעון אומר המקדיש שדה ואילן. מועלין בהם ובגדוליהם. מפני שהן גדולי הקדש ולד מעושרת לא יינק מן המעושרת. ואחרים מהנדבים כן. ולד מוקדשים לא יינק

דראויה לא למזבח ולא לבדק הבית: ואין מועלין במה שבתוכן. דאין מועלים במה שהשביחה לאחר שהוקדש. ולד מעושרת. אם ילדה נקבה עשירית תחת השבט. והיה לה בן קודם לכן. לא יינק שוב ממנה שהנה חולין הוא. והיא מעשר. ונמצא נהנה מחלב מוקדשים. שמעשר בהמה קדש הוא: ואחרים מתנדבים כן. כלומר זו שהעבירוה תחת השבט שהיה לא יינק ממנה. אבל אחרים שהיה נדבו קודם לכן דבאים להתנות קודם שתתעשר. שאם תלד נקבה בעשירי. יהא חלבה חולין.

הקדיש בור ואחר כך נתמלא מים) אפער אז מען האט גיזאגט אויף אליידיגען ברונען ער זאל זיין הייליג. דער נאך איז דער ברונען פול געווארין מיט וואסער (אשפה ואחר כך נתמלאה זבל) אדער מען האט גיזאגט אויף אליידיגע מיכט קאבטין ער זאל זיין הייליג. דער נאך איז דער קאבטין פול גיווארין מיט מיכט (שובך ואחר כך נתמלא יונים) אדער מען האט גיזאגט אויף אליידיגען טויבין שלאק ער זאל זיין הייליג. דער נאך איז דער טויבין שלאק פול גיווארין מיט טויבין (אילן ואחר כך נתמלא פירות) אדער מען האט גיזאגט אויף אליידיגען בוים ער זאל זיין הייליג. דער נאך איז דער בוים פול גיווארין מיט פירות (שדה ואחר כך נתמלאה עשבים) אדער מען האט גיזאגט אויף אליידיגע פעלד זיא זאל זיין הייליג. דער נאך איז דיא פעלד פול גיווארין מיט גראז (מועלין בהן) אז מען האט הנאה פון זייא אליין ופון דעם ברונען. אדער פון דעם מיסט קאבטין. אדער פון דעם טויבין שלאק. אדער פון דעם בוים. אדער פון דיא פעלד) דארף מען ברייגען אקרבן מעילה (ואין מועלין במה שבתוכן) אבער אז מען האט הנאה פון דיא זאכין וואס אין זייא איז דא ופון דיא וואסער וואס אין ברונען. אדער פון דיא מיכט וואס אין מיסט קאבטין. אדער פון דיא טויבין וואס אין טויבין שלאק. אדער פון דיא פירות וואס אויף דעם בוים. אדער פון דיא גראז וואס אין פעלד) דארף מען ניט ברייגען אקרבן מעילה (דברי רבי יהודה) אזוי זאגט רבי יהודה. אונ רבי שמעון זאגט (המקדיש שדה ואילן) אז איינער זאגט אויף אליידיגע פעלד אדער אויף אליידיגען בוים זייא זאלין זיין הייליג. דער נאך איז אויף גיוואקסין גראז אין פעלד. אדער פירות אויף דעם בוים (מועלין בהם ובגדוליהן) אז מען האט הנאה פון דיא פעלד אדער פון דעם בוים. אדער מען האט הנאה פון דיא גראז וואס וואקסט אין דיא פעלד אדער פון דיא פירות וואס וואקסט אויף דעם בוים דארף מען ברייגען אקרבן מעילה (מפני שהן גדולי הקדש) ווייל זייא וואקסין פון הקדש (ולד מעושרת לא יינק מן המעושרת) אויב איינער הט גימעשרת זיינע בהמות. אונ די צעהנטע בהמה איז גיוועזן אנקבה. אונ דיא בהמה האט גיהאט אקאלב פון פריער. טאר ניט דיא קאלב זייגין פון דיא בהמה וואס איז מעשר. ווארום דיא קאלב איז חולין אונ דיא בהמה איז הייליג (ואחרים מהנדבים כן) אונ אנדערע מענטשין פלעגין געבין אנדבה דיא קאלב זאל זייגין פון זייערע בהמות (ולד מוקדשים לא יינק מן המוקדשין) אויב איינער האט גיזאגט אויף אבהמה אנדבה זיא זאל זיין אקרבן. אונ זיא הט אקאלב פון פריער. טאר ניט דיא קאלב זייגין פון דיא בהמה וואס איז אקרבן. ווייל דיא קאלב

איז

כדי שיינק בנה ממנה בהיתר. וכן נמי בולד מוקדשים לא היו מקדישים חלב אמן. כך פירשו רבותי ומנהגם הוא. ורמב"ם פירש ואחרים מתנדבים. שמי שלבו נודבו היה מתנדב חלב להניק בן המעוברת. ובן המוקדשים. לפי שאסור לבן לינק מהן. דשויה רבנן כגיזה ועבודה דאסורים בקדשים. הלכך אין להן תקנה. אלא שאחרים יתנדבו חלב להניקן. כיון שנאסרו לינק מחלב אמן. ויפה הוא: לא יאכלו מגרוגרות של הקדש. ואפי' בשעה שעושים מלאכה במחוברתן. אין אוכלים מגרוגרות של הקדש. אלא הגזבר נותן להם דמי מזונות משל הקדש והם קונים מן השוק: וכן פרה. שדשה בכרשיני הקדש חוסם פיה שלא תאכל משל הקדש. דכתיב (דברים כה) לא תחסום שור בדישו בדיש שראוי לו לא תחסום. אבל אתה חוסם בדיש של הקדש. שאינו ראוי לו. שהרי הוא אסור לאכול בהקדש: ז שרשי אילן של הדיוט באין בשל הקדש. לא נהנים. ולא מועלים. דבתר אילן אזלינן והאילן בשל הדיוט קאי וה"מ כשאין בין אילן של הדיוט לקרקע של הקדש אלא י"ו אמה או פחות אבל אם יש ביניהן יותר מט"ז אמה מועלין בשרשים הגדלים בשדה הקדש. דלא גרירי תו בתר אילן: ושל הקדש באין בשל הדיוט לא נהנין ולא מועלין. כגון שיש בין אילן של הקדש לקרקע של הדיוט יותר מי"ו אמה דשרשים הגדלים בשל הדיוט לא גרירי בתר אילן של הקדש. הואיל ורחוקים ממנו כל כך הלכך לא מועלין. אבל אם אין

מן המוקדשין. ואחרים מתנדבין כן. הפועלים לא יאכלו מגרוגרות של הקדש. וכן פרה לא תאכל מכרשיני הקדש: ז שרשי אילן של הדיוט באין בשל הקדש. ושל הקדש באין בשל הדיוט. לא נהנין ולא מועלין.

איז הולין (ואחרים מתנדבין כן) אונ אנדערע מענטשן פלעגין געבין אנדבה די קאלב זאל זייגן פון זייערע בהמות ועיין בהרע"ב (הפועלים לא יאכלו מגרוגרות של הקדש) די בעלי מלאכות וואס ארבעטין אין אגארטין וואס איז הייליג צוא דעם בית המקדש. טארין זייא ניט עסין פון די הייליגע פייגין אדער פון אנדערע פירות. אפילו זייא האבען אויס גנומען אתנאי מיט דעם גבאי פון הקדש זייא זאלין עסין פון די פירות פאר זייערע ארבעט. פון דעסטוועגין טארין זיי ניט עסין די פירות פון די הקדש פעלד. נאר דר גבאי גיט זיי געלט פון הקדש. אונ זיי קופין עסין אין גאס (וכן פרה לא תאכל מכרשיני הקדש) אויב א קוה האט גידראשין ברשינים פון הקדש. זאל מען איר פר שליסן די מויל זי זאל ניט עסין פון די ברשינים ווייל זיי זענען הייליג: (שרשי אילן של הדיוט באין בשל הקדש) אויב די ווארצלען פון א בוים פון א פראסטין מענטש. גייען אריין אין א פעלד וואס גיהער צוא הקדש. טאר מען ניט הנאה האבען פון די ווארצלען. ווייל זייא זענען אין די פעלד פון הקדש. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט דארף מען ניט בריינגען קיין קרבן מעילה. ווייל די צווייגין גיהערין צום בוים. אונ דאס איז נאר אז פון בוים ביז צוא די פעלד איז נאר ווייט ביז זעכצעהן איילין. אבער אז פון בוים ביז צוא די פעלד איז ווייטער ווי זעכצעהן איילין. גיהערין ניט די ווארצלען צום בוים. נאר צוא די פעלד. דריבער אז מען האט הנאה פון די ווארצלען וואס וואקסט אין די פעלד פון הקדש. דארף מען בריינגען א קרבן מעילה (ושל הקדש באין בשל הדיוט) אדער די ווארצלען פון א בוים וואס גיהער צוא הקדש גייען אריין אין א פעלד פון א פראסטין מענטש (לא נהנין ולא מועלין) טאר מען ניט הנאה האבען פון די ווארצלען פון דעם בוים. אונ אויב מען האט הנאה גיהאט. דארף מען ניט בריינגען קיין קרבן מעילה. אונ דאס איז נאר אז פון בוים ביז די פעלד איז ווייטער ווי זעכצעהן איילין.

ביניהן אלא י״ו אמה או פחות מועלים בהן : מעין שהוא יוצא מתוך שדה הקדש. רבותי פירשו לי. כגון דמעין של חולין הוא. ונובע בשדה של הדיוט אלא שנמשך ויוצא ועובר בתוך שדה של הקדש. לא נהנים ממנו בתוך שדה של הקדש. ולא מועלים דמשל הדיוט הוא נובע : יצאו. המים שבמעין זה שנובע משדה של הדיוט ועובר בשדה של הקדש יצא משדה של הקדש נהנים ממנו לכתחלה : המים שבכד של זהב. גבי נסוך המים בחג

ימי החג יתן כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת אלא שהיה ממלא מע״ש חבית של זהב שאינה מקודשת מן השלוח ובאותן מים לא נהנים ולא מועלין דלא אקדשו לנסוך המים למעילה. עד שיהנו לצלוחית של זהב דהוי כלי מקדש : ערבה שהיו זוקפים אותה אצל המזבח. כדתנן בפרק לולב וערבה מ״ס : נותנים היו ממנה בלולב. בתחלה קודם שזקפוה. ולאח״פ שלא לקטוה אלא כדי לזקפה על גבי מזבח : ח קן שבראש האילן של הקדש. שבנאו העוף

המעין שהוא יוצא מתוך שדה הקדש. לא נהנין ולא מועלין. יצא חוץ לשדה נהנין ממנו. המים שבכד של זהב לא נהנין ולא מועלין. נתנו בצלוחית מועלין בהם. ערבה לא נהנין ולא מועלין. ר״א בר צדוק אומר נותנין היו ממנה זקנים בלולביהם : ח קן

געהערין ניט דיא ווארצלען צום בוים. דריבער דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה. אבער אז פון בוים ביז צוא דיא פעלד איז נאר זעכצעהן איילן אדער ווייניגער. דארף מען ברענגען אקרבן מעילה. ווייל דיא ווארצלען געהערין צום בוים וואס ער איז הייליג (המעין שהוא יוצא מתוך שדה הקדש) אויב אין אפעלד פון אפראסטין מענטש איז דא אקוואל וואסער אונ דער קוואל ציהט זיך אריין אין אפעלד פון הקדש (לא נהנין) טאר מען ניט הנאה האבין פון דיא וואסער וואס אין פעלד פון הקדש (ולא מועלין) אונ אויב מען האט הנאה געהאט פון דיא וואסער. דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה (יצא חוץ לשדה) אויב דיא וואסער איז ארויס געגאנגען פון דיא פעלד פון הקדש. אויסער דיא פעלד. אין אפראסטין ארט (נהנין ממנו) מעג מען אויך דעם פראסטין ארט הנאה האבין פון דיא וואסער (המים שבכד של זהב) אים סוכות וואס מען האט גיגאסין וואסער אויף דעם מזבח. איז דער דין פרייטאג פארין נאכט האט מען אן געשעפט וואסער פון טייך שלוח. אונ מען האט אריין געגאסין דיא וואסער אין אגאלדענע פאס וואס זיא איז ניט הייליג. דיא וואסער זאל זיין אין פאס אגאנצע נאכט ביז שבת פריא (לא נהנין ולא מועלין) מען טאר ניט הנאה האבין פון דיא וואסער. אונ אויב מען האט הנאה געהאט דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה (נתנו בצלוחית) אז מען האט שוין אריין געגאסין דיא וואסער אין קריגול. וואס ער איז הייליג (מועלין בהן) אויב מען האט הנאה פון דיא וואסער וואס אין קריגול. דארף מען ברענגען אקרבן מעילה (ערבה לא נהנין ולא מועלין) דיא ערבות וואס מען האט געשטעלט בייא דעם מזבח. טאר מען ניט הנאה האבן פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה געהאט דארף מען ניט ברענגען קיין קרבן מעילה. רבי אליעזר בר צדוק זאגט (נותנים היו ממנה זקנים בלולביהם) דיא אלטע מענטשין פלעגין אריין שטעקין דיא ערבות אין זייערע לולבים. איידער מען האט זייא געשטעלט ארום מזבח : ח קן (שבראש האילן של הקדש) דיא נעסט וואס איז אויף אבוים פון הקדש. אונ דיא נעסט איז גימאכט פון האלץ אונ פון שפענדלאך וואס זענען ניט פון הקדש (לא נהנין ולא מועלין) מען טאר ניט הנאה האבין פון דיא נעסט. אונ אויב מען האט

שבראש האילן של הקדש. לא נהנין ולא מועלין. שבאשרה יתיו בקנה. המקדיש את החורש. מועלין בכולו. הגזברים שלקחו את העצים. מועלין בעצים. ואין מועלין לא בשפוי. ולא בנויה:

פרק ד **קדשי** המזבח מצטרפין זה עם זה. למעילה ולחייב עליהן משום פגול נותר וטמא.

מפלים וקסמין שסביא ממקום אחר: שבאשרה יתיו בקנה. יפיל סקן לארץ בקנס ויסנס ממט. ודוקא יתיז אבל לא יעלס על סאפרס. דאס עולס ליטול סקן נמלא נכנס מן סאפרס וסבילים ואפרוחים שבקן כל זמן שלריכים לאמן אסורים בין שבראש אילן של סקדש בין שבראש סאפרס: המקדיש את החורש. תרגום יער חורשא: מועלים בכלו. בעלים ובענפים ובעלים: הגזברים שלקחו את העצים. שקנו עלים מיער של חולין לצורך קורות: מועלים בעצים. רמב״ם פי׳ לאתוי חתיכות עלים שחותכין במגרס בעת שמתקנים אותן לקורות שמועלין בהן: ולא בשפויין. נסרים דקות שנוסרין מן סעלים כשמחליקין אותן: נסית. עלין שבעלי סיער:

פרק ד **קדשי** המזבח מצטרפים זה עם זה למעילה. אם נכנס מסי

הנאה גיהאט דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (שבאשרה יתיז בקנה) אונ דיא נעסט וואס איז אויף אגינדין בוים וואס מען דינט צו אים. מעג מען מיט אשטעקיל אראפ ווארפין דיא געסט אויף דיא ערד. אונ ער מעג נעמען דיא געסט פאר זיך. אבער ארויף גיין אויף דעם ליגדען בוים אראפ געמען דיא געסט טאר מען גיט. ווארום ער האט דאך הנאה פון עבודה זרה (המקדיש את החורש) אויב איינער הייליגט אוואלד. ער זאגט דער וואלד זאל זיין הייליג (מועלין בכולו) טאר מען ניט הנאה האבין פון דעם גאנצין וואלד. ניט פון דיא האלץ. אונ ניט פון דיא צווייגין אונ ניט פון דיא בלעטער. אונ אויב ער האט הנאה גיהאט. דארף ער ברייגגען אקרבן מעילה (הגזברים שלקחו את העצים) אויב גבאים פון הקדש האבין גיקויפט פאר הקדש געלט האלץ פון חולין. צו מאכין פון זייא בעלקעס צום בית המקדש. איז שוין דיא האלץ גיווארין הייליג (מועלין בעצים) דיא שטיקער האלץ וואס מען זעגט אפ ווען מען מאכט פון דיא האלץ בעלקעס. טאר מען ניט הנאה האבין פון זייא. אונ אויב מען האט הנאה פון זייא. דארף מען ברייגגען אקרבן מעילה (ואין מועלין לא בשיפוין ולא בנויה) אבער אז מען האט הנאה פון דיא דינע האלין וואס מען נעמט אראפ מיט דעם הובעל ווען מען מאכט גלאט דעם בעלעק. אדער מען האט הנאה פון דיא סיינקעס וואס פאלט ארויס פון בעלעק ווען מען הובעלט אים. דארף מען ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (ועיין בהרע״ב ותי״ט):

פרק ד א (קדשי המזבח מצטרפין זה עם זה למעילה) אויב ער האט הנאה גיהאט פון צווייא מינים קרבנות. אונ דיא הנאה איז ווערט אפרוטה. דהיינו ער האט הנאה גיהאט פון אעולה פאר אהאלבע פרוטה, אונ פון אחטאת פאר אהאלבע פרוטה. רעכונט מען ביידע האלבע פרוטות צו זאמען. איז דאס אפרוטה. דארף ער ברייגגען אקרבן מעילה (ולחייב עליהן משום פגול) אויב צווייא קרבנות אאשם אונ אחטאת זענען גיווען פגול. אונ ער האט גיגעסין אשטיקל פלייש פון אשם גרוס ווייא אהאלבער איילבירט. אונ אשטיקל פלייש פון חטאת גרוס ווייא אהאלבער איילבירט. קומט אים כרת (ונותר) אדער עס איז געבליבען פון אשם אשטיקל פלייש נאך דיא

קדשי בדק הבית מצטרפין זה עם זה. קדשי המזבח וקדשי בדק הבית מצטרפין זה עם זה. למעילה:

ב חמשה דברים בעולה מצטרפין זה עם זה. הבשר והחלב והסלת והיין והשמן. וששה בתודה. הבשר והחלב והסלת והיין והשמן והלחם.

משני מיני קדשי מזבח בשוה פרוטה מעל ומלטרפים נמי לכזית לחייב עליהם. משום אוכל פגול או נותר או טמא או לחייב למעלה כזית בחוץ: קדשי בדק הבית מצטרפין זה עם זה למעילה. אבל פגול ונותר וטמא. אין בהן: קדשי מזבח וקדשי בדק הבית מצטרפים זה עם זה למעילה. אבל לא לדבר אחר כדאמרן דקדשי בדק הבית לית בהו פגול ונותר וטמא: ב חמשה דברים בעולה מצטרפים זה עם זה. לכזית לחייב משום מעלה בחוץ. ולחייב משום פגול ונותר וטמא. ומשום מעילה אם נהנה מכלן בשוה פרוטה: הסלת. המנחה הבאה עם העולה: היין. לנסכים. שהעולה טעונה מנחה ונסכים: וששה בתודה. שהתודה טעונה לחם מוסף על חמשה דברים שבעולה. וכולן מלטרפין

ציים פון עסן. אונ פון חטאת איז געבליבען אשטיקול פלייש נאך דיא צייט פון עסן. אונ ער האט גיגעסין פון דיא געבליבענע פלייש פון אשם גרוים וויא אהאלבער איילבירט. אונ פון דיא געבליבענע פלייש פון חטאת האט ער אויך גיגעסי׳ גרוים וויא אהאלבער איילבירט. רעכונט מען צו זאמען האט ער גיגעסין נותר גרוים וויא אאיילבירט (וטמא) אונ אויב ער איז גיוועזן טמא אונ ער האט גיגעסין אשטיקל פלייש פון אאשם גרויס ויא אהאלבער איילבירט. אונ אשטיקול פלייש פון אחטאת גרוים וויא אהאלבער איילבירט. רעכונט מען צו זאמען האט ער גיגעסין קדשים גרוים וויא אאיילבירט ווען ער איז גיוועזן טמא (קדשי בדק הבית מצטרפין זה עם זה) אויב מען האט גיהייליגט צווייא זאכין מען זאל זיי פר קויפין אונ מיט דיא געלט זאל מען פאריכטען דעם בית המקדש. אונ ער האט הנאה גיהאט פון דיא זאך פאר אהאלבע פרוטה. אונ פון דיא זאך פאר אהאלבע פרוטה. רעכונט מען ביידע האלבע פרוטות צו זאמען. איז דאס אפרוטה. דארף ער ברייגען אקרבן מעילה (קדשי המזבח וקדשי בדק הבית מצטרפים זה עם זה למעילה) אויב ער האט הנאה גיהאט פון אקרבן פאר אהאלבע פרוטה. אונ פון דיא זאך וואס מען האט גיהייליגט צ׳ם בית המקדש פאריכטען. האט ער אויך הנאה גיהאט פאר אהאלבע פרוטה. רעכונט מען ביידע האלבע פרוטות צו זאמען. איז דאס אפרוטה. דארף ער ברייגען אקרבן מעילה: ב (חמשה דברים בעולה מצטרפין זה עם זה) פינף זאכין איז דא ביי אעולה וואס מען רעכונט אלע צו זאמען פאר איינס (הבשר והחלב והסולת והיין והשמן) דיא פלייש אונ דיא חלב אונ דיא מעל אונ דיא ויין אונ דיא איל וואס ווערט גיבראכט צו זאמען מיט די עולה. אויב ער האט הנאה גיהאט פון אלע צו זאמען פאר איין פרוטה. דארף מען ברייגען אקרבן מעילה. אונ אויב דיא אלע פינף זאכען זענען גיוועזן פיגול אדער נותר. אונ ער וואס גיגעסין פון אלע צו זאמען גרוים וויא איין איילבירט. איז ער חייב. אדער ער איז גיוועזן טמא אונ ער האט גיגעסין פון אלע צו זאמען גרוים וויא איין איילבירט. איז ער חייב (וששה בתודה) אונ ביי אתודה איז דא זעקם זאכען וואס מען רעכונט אלע צו זאמען פאר איינם (הבשר והחלב והסולת והיין והשמן והלחם) דיא פלייש אונ דיא חלב אונ דיא מעהל אונ דיא וויין אונ דיא איל אונ דיא פערציג חלות וואס מען ברייגט מיט דיא

התרומה. ותרומת מעשר. ותרומת מעשר של דמאי. החלה והבכורים. מצטרפים זה עם זה לאסור. ולחייב עליהם את החומש: ג כל הפגולין מצטרפין זה עם זה. כל הנותרין מצטרפין זה עם זה. כל הנבלות

לכזית. לפגול ונותר וטמא אבל לא למעילה שהתודה קדשים קלים ואין בהן מעילה. כדתנן בשלהי פ"ק: התרומה ותרומת מעשר. שהיא אחד ממאה של חולין וכן תרומת מעשר של דמאי: והחלה. שאף היא קרויה תרומה. דכתיב (במדבר טו) ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה: והבכורי' קרויין תרומ' דאמר מר ותרומת ידך אלו בכורים דכתיב בהו (דברים כו) ולקח הכהן הטנא מידך: מצטרפים זה עם זה לאסור. שאם נפל מכלן שאור כדי לחמץ. לתוך עיסה של חולין נאסרת: ולחייב עליהן את החומש. שאוכל כזית בשגגה משלם את החומש: ג כל הפגולים. מעולה מחטאת ומאשם ומשלמים: מצטרפין זה עם זה. לאוכל מהן כזית להיות חייב כרת וכן כל הנותרים: כל הנבלות מצטרפות ואפי' נבלת בהמה טמאה עם נבלת בהמה טהורה מלטרפים לכז"ת. לענין טומאה. אבל לא למלקו' שאינו לוקה עד שיאכל כזית מנבלת בהמה טהורה לבדה. א' כזית מן הטמאה לבדה לפי שהן ב' שמות. שאין אוכל בשר בהמה טמאה לוקה משום נבלה

תודה. אויב דיא אלע זעקס זאכען זענען געוועזען פגול אדער נותר. אונ ער האט געגעסען פון אלע צו זאמען גרויס וויא איין איילבירט. איז ער חייב. אדער ער איז געוועזען טמא אונ ער האט געגעסען פון אלע צו זאמען גרויס וויא איין איילבירט. איז ער חייב ומעילה איז ניטא ביא תודה: (התרומה ותרומת מעשר ותרומת מעשר של דמאי החלה והבכורים מצטרפים זה עם זה לאסור) אז איינער האט גענומען אשטיקול טייג פון תרומה. אונ אשטיקול טייג פון תרומת מעשר. אונ אשטיקול טייג פון תרומת מעשר פון דמאי. אונ אשטיקול טייג פון חלה. אונ אשטיקול טייג פון בכורים ופון ווייץ ברייגנט מען אויך בכורים. אונ דיא אלע שטיקלאך טייג האט מען געלאזט ליגען אזוי לאנג ביז זייא זענען גוט זויער געווארען. דער נאך האט מען דיא אלע פינף שטיקלאך טייג אריין געלייגט אין אטייג פון חולין. אונ זייא האבין זויער געמאכט דיא טייג פון חולין. אפילו יעדער שטיקול טייג בזונדער האט ניט געקענט זויער מאכען. נאר מען האט געמוזט האבען אלע פינף שטיקלאך טייג זויער צוא מאכען דיא טייג פון חולין. פון דעסטוועגין ווערט דיא טייג פון חולין אסור ופאר צייטין פלעגט מען ויארין טייג מיט טייג) (ולחייב עליהם את החומש) אז ער האט געגעסען פון דיא אלע פינף צו זאמען גרויס וויא אאיילבירט. בשוגג. וויל ער האט ניט געוואוסט אז דאס איז תרומה. דארף ער בצאהלין דאס וואס ער האט געגעסען. אונ אפינפטיל מעהר: ג (כל הפגולין מצטרפין זה עם זה) אויב אעולה אונ אחטאת אונ אאשם אונ שלמים זענען געוועזען פיגול. אונ ער האט גענומען פון יעדין אשטיקול. אונ דיא אלע פיר שטיקלאך צו זאמען איז געוועזען גרויס וויא אאיילבירט. אונ ער האט דאס געגעסען. קומט איהם כרת (כל הנותרין מצטרפין זה עם זה) אויב עס איז געבליבען עטליכע שטיקלאך פלייש פון עטליכע קרבנות נאך דיא צייט פון עסן. אונ דיא אלע שטיקלאך צו זאמען איז געוועזען גרויס וויא אאיילבירט. אונ ער האט דאס געגעסען. איז ער חייב (כל הנבלות מצטרפות זו עם זו) אלע נבלות רעכנט מען צו זאמען פאר איינס. אויב עס איז געלעגין צו זאמען צוויי שטיקלאך נבלה איין שטיקול נבלה איז פון אבהמה וואס מען האט איר געמעגט עסין. אונ איין שטיקול נבלה איז פון אבהמה וואס מען האט איר ניט געמעגט עסין. יעדער שטיקול נבלה

מצטרפות זו עם זו. כל השרצים מצטרפין זה עם זה. דם השרץ ובשרו מצטרפין. כלל א"ר יהושע. כל שטומאתו ושיעורו שוין. מצטרפין זה עם זה. טומאתו ולא שיעורו. שיעורו

אלא משום אוכל בשר בהמה טמאה: וכל השרצים מצטרפים זה עם זה לכזית לחייב את האוכלן מלקות. ושמנה שרצים הכתובים בתורה מצטרפים זה עם זה. לחייב האוכלן בכעדשה. כשיעור טומאתן כך שיעור אכילתן: דם השרץ ובשרו מצטרפים. דמרבינן מקרא דכתיב (ויקרא י"א) וזה לכם הטמא בשרץ השורץ על הארץ לרבות דם השרץ שיהיה מטמא כבשרו: כל שטומאתו ושיעורו שוין. כגון נבלה ונבלה או שרץ ושרץ: טומאתו ולא שיעורו. כגון נבלה ושרץ דטומאתן שוים. דתרוייהו הוי טומאתן עד הערב. ולא שיעורן. דנבלה שיעור טומאתה בכזית. ושרץ שיעורו בכעדשה: שיעורו ולא טומאתו. כגון נבלה ומת. דתרוייהו מטמאין בכזית. ולא טומאתו. דאילו טומאת מת שבעה. וטומאת נבלה לא

איז נאר גרויס ווי אהאלבער איילבירט. ווייל זייא ליגען אבער ביידע צו זאמען ווערין זייא גירעכענט וויא איינס. אונ אז מען רירט זייא אן ווען זייא ליגען צו זאמען ווערט מען טמא (כל השרצים מצטרפין זה עם זה) אויב עס ליגט עטליכע שטיקלאך פלייש פון עטליכע שרצים. אונ אלע צו זאמען זענען גרויס ווי אאיילבירט. דער וואס עסט דאס קומט אים מלקות ואונ אויב עס ליגט עטליכע שטיקלאך פלייש פון עטליכע שרצים פון דיא אכט שרצים וואס שטייען אין דיא תורה) אונ אלע צו זאמען זענען גרויס וויא אארבעס. דער וואס עסט דאס קומט אים מלקות (דם השרץ ובשרו מצטרפין) אויב ער האט גיגעסין דיא בלוט פון אשרץ. אזוי וויא אהאלבער איילבירט. אונ פלייש פון אשרץ אזוי וויא אהאלבער איילבירט. קומט אים מלקות (כלל אמר רבי יהושע) אכלל האט רבי יהושע גיזאגט (כל שטומאתו ושיעורו שוין מצטרפין זה עם זה) דיא אלע זאכען וואס זייער טומאה אונ זייער שיעור איז גלייך. דהיינו צווייא שטיקלאך נבלה. אדער צווייא שטיקלאך שרץ. רעכנט מען זייא צו זאמען וויא איינס (טומאתו ולא שיעורו) אבער אז אין דיא טומאה זענען זייא ביידע גלייך. נאר אין דעם שיעור וויא גרויס דס זאל זיין מטמא צו זיין. זענען ניט ביידע גלייך. דהיינו אשרץ מיט אנבלה. דיא טומאה פון ביידע איז גלייך. אז מען רירט זייא אן איז מען טמא ביז נאכט. אבער אין דיא גרייס צו מטמא זיין זענען ניט ביידע גלייך. אשטיקל פון אנבלה קען אנדערש ניט מטמא זיין סיידין זיא איז גרויס וויא אאיילבירט. אונ אשטיקל פון אשרץ איז מטמא אפילו ער איז נאר גרויס וויא אארבעס. אויב עס איז גילעגין אשטיקל נבלה קלענער וויא אאיילבירט. אונ אשטיקל שרץ קלענער וויא אארבעס אונ ביידע צו זאמען איז גרויס וויא אאיילבירט. רעכנט מען ניט ביידע צו זאמען וויא איינס. אונ אז איינער רירט זייא אן וויא זייא ליגען ביידע צו זאמען ווערט ער ניט טמא (שיעורו ולא טומאתו) אונ דיא זאכען וואס זענען גלייך אין שיעור. אונ זענען ניט גלייך אין דיא טומאה. דהיינו אנבלה אונ אמת. ביידע זענען אנדערש ניט מטמא סיידין זייא זענען גרויס וויא אאיילבירט. אונ אז מען רירט אן אמת איז מען טמא זיבען טאג. אונ אז מען רירט אן אנבלה איז מען נאר טמא ביז נאכט. אויב עס איז גילעגין אשטיקל פון אמת גרויס וויא אהאלבער איילבירט. אונ אשטיקל פון אנבלה גרויס וויא אהאלבער איילבירט. ביידע צו זאמען איז גרויס וויא אאיילבירט. רעכנט מען ניט ביידע צו זאמען וויא איינס. אונ אז

הוי אלא עד הערב: לא טומאתו ולא שיעורו. כגון מת ושרץ דטומאת מת הוי שבעה. וטומאת שרץ עד הערב. ובשיעורין נמי לא שוין דשיעור מת בכזית ושיעור שרץ בכעדשה: אלו אין מצטרפין זה עם זה. הואיל ומחולקין הן: ד ב' שמות. שני לאוין חלוקין: בכל שבשניהם. כלומר דלא מצטרף לטומאה אפילו לשיעור קל. כגון שיצטרף פחות מכעדשה דשרץ להשלים כזית דנבלה. וכ"ש דלא מצטרף לשיעור חמור. וכן חצי זית של מת. אין מצטרף לחצי זית של נבלה. לטמא אפילו לטומאת ערב: האוכל שנטמא באב. זהו ולד ראשון: ושנטמא בולד הטומאה. זהו ולד שני: מצטרפין זה עם זה. לכביצה שהוא טומאת אוכלין: לטמא בקל שבשניהם. לעשות שלישי כדרך השני לעשות שלישי.

ולא טומאתו. לא טומאתו ולא שעורו. אין מצטרפין זה עם זה: ד הפגול והנותר אין מצטרפין זה עם זה. מפני שהם שני שמות. השרץ והנבלה וכן הנבלה ובשר המת. אין מצטרפין זה עם זה. לטמא אפילו בקל שבשניהם. האוכל שנטמא באב הטומאה ושנטמא בולד הטומאה. מצטרפין זה עם זה. לטמא בקל

איינער רירט זייא אן וויא זייא ליגען ביידע צו זאמען ווערט ער ניט טמא (לא טומאתו ולא שעורו) אונ דיא זאכען ווייס זענען ניט גלייך ניט אין דיא טומאה אונ ניט אין דיא גרייס. דהיינו אשרץ מיט אמת. אז מען רירט אן אמת איז מען טמא זיבען טעג. אונ אז מען רירט אן אשרץ איז מען טמא נאר ביז נאכט. אונ אשטיקול פון אמת איז צוועריש ניט מטמא סיידין זיא איז גרויס וויא אאיילבירט. אונ אשטיקול פון אשרץ איז מטמא אפילו ער איז נאר גרויס וויא אארבעס. אויב עס איז גילעגין אשטיקול פון אמת קלענער וויא אאיילבירט. אונ אשטיקול שרץ קלענער וויא אארבעס. אונ ביידע צו זאמען איז גרויס וויא אאיילבירט (אין מצטרפין זה עם זה) רעכונט מען ניט ביידע צו זאמען וויא איינס. אונ איינער רירט זיי אן וויא זיי ליגען ביידע צו זאמען ווערט ער ניט טמא: ד (הפגול והנותר אין מצטרפין זה עם זה) אז ער עסט פיגול קלענער וויא אאיילבירט צו זאמען מיט נותר קלענער וויא אאיילבירט. רעכונט מען ניט ביידע וויא איינס. אונ ער איז פטור (מפני שהם שני שמות) ווייל זייא זענען צווייא געמען. פגול איז אבזונדער לאו. אונ נותר איז אבזונדער לאו (השרץ והנבלה וכן הנבלה ובשר המת) אשטיקול פון אשרץ מיט אשטיקול פון אנבלה. אונ אשטיקול פון אנבלה מיט אשטיקול פון אמת (אין מצטרפין זה עם זה) רעכונט מען זייא ניט פאר איינס (לטמא אפילו בקל שבשניהם) עס זאל מטמא זיין אפילו וויא דיא גרינגערע איז ואויב עס איז דא אשטיקול פון אנבלה וואס עס פעלט צו אאיילבירט קלענער וויא אארבעס. אונ בייא דיא שטיקול נבלה ליגט אשטיקול פון אשרץ קלענער וויא אארבעס. רעכונט מען ניט ביידע פאר איינס צו מטמא זיין. אדער עס איז גילעגין אשטיקול פון אמת גרויס וויא אהאלבער איילבירט. צו זאמען מיט אשטיקול נבלה גרויס וויא אהאלבער איילבירט. איז ניט מטמא אפילו וויא דיא גרינגערע טומאה. אפילו וויא דיא טומאה פון אנבלה טמא צו ווערין ביז נאכט. אויך ניט (האוכל שנטמא באב הטומאה ושנטמא בולד הטומאה) אעסין ולמשל אברויט וואס איז טמא גיווארין פון אאב אטומאה למשל פון אשרץ. איז דיא ברויט גיווארין אראשון לטומאה. אונ נאך אברויט איז טמא גיווארין פון אראשון לטומאה. איז דיא ברויט גיווארין אשני לטומאה (מצטרפין זה עם זה לטמא בקל שבשניהם) רעכונט מען ביידע צו זאמען מטמא צו זיין וויא דיא גרינגערע טומאה איז. אויב עס ליגט אשטיקול ברויט גרויס וויא

שבשניהם: ה כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה בכחצי פרס. במזון שתי סעודות לערוב. בכביצה לטמא טומאת אוכלין. בכגרוגרת להוצאת שבת. בככותבת ביום הכפורים. כל המשקין מצטרפין לפסול את הגויה ברביעית ובמלא לוגמיו ביוה"כ:

והיינו ככל שבשניהם. אבל אין מצטרפין להכי. שיהיו שני. כמו ששנינו לאחון שני. דאם כן היה כחמור שבשניהם: ה לפסול את הגויה. שהאוכל אוכלים טמאים בכחצי פרס. שהוא ביצים ומחצה לדברי רמב"ם וד' ביצים לדברי רבותי נפסלה גוייתו מלאכול בתרומה ופוסל את התרומה במגעו עד שיטבול. במזון שתי סעודות לערוב. שרוצה ללכת יותר מאלפים אמה בשבת עושה ערובי תחומין ומניח מזון שתי סעודות במקום שרוצה שיקנה לו ערובו והולך ממקום ערובו ולהלן אלפים אמה. והוא ששה ביצים. לדברי רמב"ם. ושמנה ביצים. לדברי רבותי: בכביצה לטמא טומאת אוכלין. שאין אוכל מטמא בפחות מכביצה. דכתיב (ויקרא יא) מכל האוכל אשר יאכל. משמע אוכל הנאכל בבת אחת. ושיערו חכמים שאין בית הבליעה מחזיק יותר מביצת תרנגולת: בכגרוגרת להוצאת שבת. המוציא אוכלים בשבת מרשות לרשות. אינו חייב בפחות מכגרוגרת: בככותבת ביה"כ. שהיא שיעור כתוב. וכתב תענו ולא כתב לא תאכלו. דמשמע דלא קפיד רחמנא אלא אענוי. ושיערו חכמים דבככותבת מיתבא דעתיה דאינש בפחות מככותבת לא מיתבא דעתיה: לפסול את הגויה ברביעית. השותה משקים טמאים ברביעית נפסלה גוייתו מלאכול בתרומה ופוסל את התרומה במגעו עד שיטבול: ובמלא לוגמיו. בשותה ביה"כ

אהאלבע איי וואס איז אראשון לטומאה. אונ ביי דיא ברויט ליגט נאך אשטיקול ברויט גרויס וויא אהאלבע איי. וואס זיא איז אשני לטומאה. אונ דיא ביידע שטיקלאך ברויט רירען אן אדריטע שטיקול ברויט. ווערט דיא דריטע שטיקול ברויט אשלישי לטומאה. ניט אשני לטומאה: ה (כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה בכחצי פרס) דער דין איז אז איינער עסט אעסין וואס איז טמא אזוי גרויס וויא אהאלבע סעודה. דאס איז גרויס וויא צווייא אייער. ווערט דער מענטש פסול צו עסין תרומה. זאגט דיא משנה דאס עסין דארף ניט זיין נאר פון איין מין. אפילו דאס עסין איז פון עטליכע מינים. אונ אלע מינים צו זאמען זענען גרויס וויא צווייא אייער ווערט ער אויך פסול צו עסין תרומה (במזון שתי סעודות לערוב) דיא צווייא סעודות פון עירוב תחומין ועיין עירובין פ"ח: (בכביצה לטמא טומאת אוכלין) אעסינווארג וואס איז טמא אויב ער איז גרויס וויא אאיי קען ער מטמא זיין. אונ אויב ער איז קלענער וויא אאיי קען ער ניט מטמא זיין (בכגרוגרת להוצאת שבת) אז מען טראגט ארויס אום שבת פון שטוב אין גאס אשטיקול עסין גרויס וויא אגעטריקענטער פיג. איז מען חייב אקרבן אדער כרת. אבער אויף קלענער איז מען ניט חייב (בככותבת ביום הכפורים) אז מען עסט אום יום כפור אעסינווארג גרויס וויא אטייטיל. איז מען חייב ודיא אלע זאכין דארפין ניט זיין פון איין מין עסינווארג נאר זייא מעגין זיין אפילו פון עטליכע מינים עסינווארג (כל המשקין מצטרפין לפסול את הגויה ברביעית) דער דין איז אז איינער טרינקט אפערטיל לוג משקה וואס איז טמא. ווערט דער מענטש פסול צו עסין תרומה אונ אז ער רירט אן תרומה ווערט דיא תרומה פסול. זאגט דיא משנה דיא משקה דארף ניט זיין נאר פון איין מין. אפילו עס איז עטליכע מינים משקה. אונ אלע צו זאמען זענען אפערטיל לוג. אוב זייא זענען טמא ווערט דער מענטש פסול צו עסין

ו הערלה וכלאי הכרם. מצטרפין זה עם זה. ר"ש אומר אינן מצטרפין. הבגד והשק. השק והעור. העור והמפץ. מצטרפין זה עם זה. ר"ש אומר. מפני שהן ראוין ליטמא מושב:

מלא לוגמיו חייב פחות מכן פטור: הערלה וכלאי הכרם מצטרפים. שאם אכל חצי שיעור מזה וחצי שיעור מזה מצטרפין ללקות את הארבעים. אי נמי ערלה וכלאי הכרם מעורבים יחד שנפלו לתוך היתר מצטרפים לאסור ביבש במאתים ובלח בנותן טעם: אינן מצטרפין. כיון דשני שמות נינהו. אלא אם יש בקדרה לבטל טעם הערלה בפני עצמה. וטעם כלאי הכרם בפני עצמה הכל מותר ואין הלכה כר"ש: הבגד. שהוא מטמא שלשה על שלשה: והשק. שהוא מטמא ארבעה

על ארבעה: והעור. חמשה על חמשה: והמפץ ששה על ששה הבגד מצטרף לשק הקל שימנו לטמא בארבעה על ארבעה. וכן כל אחד מצטרף לקל. וכלן מצטרפים זה עם זה. לטמא כשיעור הטומאה הקלה אבל לא הקל עם החמור: מפני שהן ראויני לטמא מושב. כלומר אע"ג דאמרן לעיל דכל שאין שיעורן שוה אין מצטרפין הכא מצטרפין אע"פ שאין שיעורן שוה. הואיל והן שוין לדבר זה שכל אחד מהן ראוי לטמא במושב הזב הלכך מצטרפין לטמאות מושב:

תרומה. אונ אז ער ריהרט אן תרומה ווערט דיא תרומה פסול (וכמלא לוגמיו ביום הכפורים) אז מען טרינקט אום יום כפור אפולע מויל משקה. איז מען חייב כרת. אונ אפילו דיא משקה איז פון עטליכע מינים פון דעסטוועגן איז מען אויך חייב:

ו (הערלה וכלאי הכרם מצטרפין זה עם זה) אויב איינער האט גענעסן אפרי פון ערלה גרויס וויא אהאלבער איילבירט. אונ אפרי פון כלאי הכרם גרויס וויא אהאלבער איילבירט. צו זאמען איז גרויס וויא אגאנצער איילבירט. קומט אים מלקות (ועיין בהרע"ב). רבי שמעון זאגט (אינן מצטרפין) ערלה מיט כלאי הכרם רעכנט מען ניט צוזאמען פאר איינס. קומט אים ניט קיין מלקות. סיידין ער עסט פון ערלה אליין גרויס וויא אאיילבירט. אדער פון כלאי הכרם אליין גרויס וויא אאיילבירט (ועיין בהרע"ב ותוי"ט ד"ה הערלה וד"ה רש"א) (הבגד והשק) אקלייד אונ אזאק (והשק והעור) אזאק אונ אפעל (והעור והמפץ) אפעל אונ אראגאזע (מצטרפין זה עם זה) רעכנט מען צו זאמען פאר איינס. דער דין איז אשטיקל קלייד וואס איז גרויס דרייא טפחים אויף דרייא טפחים. ניט ווייניגער. אז אזב זיצט אויף איר ווערט זיא טמא. אונ אזאק וואס איז גרויס פיר טפחים אויף פיר טפחים. ניט ווייניגער. אז אזב זיצט אויף איר ווערט זיא טמא. אונ אפעל וואס איז גרויס פינף טפחים אויף פינף טפחים. ניט ווייניגער. אז אזב זיצט אויף איר ווערט זיא טמא. אונ אראגאזע וואס איז גרויס זעקס טפחים אויף זעקס טפחים. ניט ווייניגער. אז אזב זיצט אויף איר ווערט זיא טמא. זאגט דיא משנה אויב מען האט צו זאמען גינייט אשטיקל קלייד מיט אשטיקל זאק אונ צו זאמען איז גרויס פיר טפחים. אז אזב זיצט אויף דעם. ווערט דאס טמא. אדער מען האט צו זאמען גינייט אשטיקל זאק מיט אשטיקל פעל אונ צו זאמען איז גרויס פינף טפחים. אז אזב זיצט אויף דעם ווערט דאס טמא. אדער מען האט צו זאמען גינייט אשטיקל פעל מיט אשטיקל ראגאזע אונ צו זאמען איז גרויס זעקס טפחים. אז אזב זיצט אויף דעם ווערט דאס טמא. רבי שמעון זאגט דא בין איך אויך מודה אז מען רעכנט דיא אלע זאכין פאר איינס (מפני שהן ראוין ליטמא מושב) ווייל אין די טומאה פון אזב זענען דאך דיא אלע זאכין גלייך. אז אזב זיצט אויף איינע פון דיא זאכין. ווערט דיא זאך טמא:

פרק ה **הנהנה** שוה פרוטה מן ההקדש. אע"פ שלא פגם. מעל. דברי ר"ע. וחכ"א כל דבר שיש בו פגם לא מעל עד שיפגם. וכל דבר שאין בו פגם כיון שנהנה מעל. כיצד נתנה קטלא בצוארה. טבעת בידה. שתתה בכוס של זהב. כיון שנהנית מעלה. לבש בחלוק כיסה בטלית. בקע בקרדום. לא מעל עד שיפגום. תלש מן החטאת

פרק ה **הנהנה** שוה פרוטה מן ההקדש אע"פ שלא פגם מעל. פלוגתא דר"ע ורבנן מפרש בגמרא כגון בלבושא מליעאה דלבוש מבחוץ פגם לאלתר לפי שמתחכך בכתלים ולא פליגו נמי בלבוש דלפנים לגבי בשריה דהוא נמי פגים לאלתר מחמת זיעה אלא בלבושא מליעאה ר"ע סבר הואיל והוי דבר דלא פגים לאלתר אע"ג דפגים לאחר זמן הוי כדבר שאין בו פגם. ומועלים בו כיון שנהנה בשוה פרוטה. ורבנן סברי הואיל ויש בו פגם מ"מ אין מועלים בו עד שיפגום: כיצד. דבר שאין בו פגם כגון נתנה קטלא בצוארה רביד של זהב של הקדש או טבעת בידה. או שתתה בכוס של זהב של הקדש כל כלי אין בהם פגם בכך אלא כיון שנהנית ממנה כשוה פרוטה מעלה וכיצד משערים בכך כהנא אומדין כמה אדם רוצה ליתן שיהא לו תכשיטים כמות הללו להוליכן לבית המשתה להתכבד בהן כאותו שיעור משלמת להקדש קרן וחומש כשנשתמשה בהן: כל דבר שיש בו פגם. כגון לבש בחלוק או כיסה בטלית או בקע בקרדום כיון דעומדין ליפגם לא מעל עד שיפגום בהם בשוה פרוטה: תלש. שער מן החטאת בחטאת בעלת מום איירי דעומדת לפדות ודבר שיש בו פגימות הלכך לא מעל עד שיפגום בשוה פרוטה הכא בחטאת תמימה דתליסה למר ושער לא עביד בה מידי בכך היא ראויה להקרבה עכשיו כמו שהיתה מתחלה הויא ככוס של זהב שהוא דבר שאין בו פגם וכיון שנהנה ממנה מעל: כשהיא

פרק ה א (הנהנה שוה פרוטה מן ההקדש) אז איינער האט הנאה פון הקדש. וואס דיא הנאה איז ווערט א פרוטה (אף על פי שלא פגם) אפילו ער האט גאר ניט קאליע גימאכט. פון דעסטוועגן (מעל) דארף ער ברייגגען א קרבן מעילה (דברי רבי עקיבא) אזוי זאגט רבי עקיבא (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (כל דבר שיש בו פגם לא מעל) אלע זאכין פון הקדש וואס ער האט הנאה פון זייא. אונ זייא ווערין קאליע. דארף ער ניט בריינגען קיין קרבן מעילה (עד שיפגום) ביז ער עס איז קאליע גיווארין (וכל דבר שאין בו פגם) אונ דיא זאך וואס ווערט ניט קאליע (כיון שנהנה מעל) אז ער האט נאר הנאה גיהאט דארף ער בריינגען א קרבן מעילה אפילו עס איז ניט קאליע גיווארין (כיצד) וועלכע זאך ווערט קאליע אונ וועלכע זאך ווערט ניט קאליע (נתנה קטלא בצוארה) אויב אאשה האט אן גיטאהן אויף איר האלדז א נאלד עניעם האלדז באנד פון הקדש (טבעת בידה) אדער זיא האט אן גיטאהן א נאלדענעם פינגעריל פון הקדש אויף איר פינגער (שתתה בכוס של זהב) אדער זיא האט גיטרונקען פון א נאלדענעם בעכער פון הקדש (כיון שנהנית מעלה) וויא זיא האט נאר הנאה גיהאט פון דיא זאכין. דארף זיא בריינגען א קרבן מעילה. אונ זיא בצאהלט פאר דיא הנאה צו הקדש. מען שאצט וויא פיל וואלט וועלין א אשה געבין מען זאל איר באראגין דיא צירונג זיא זאל גיין מיט זייא אויף א באל. אזוי פיל זאל זיא געבין צו הקדש מיט א פינפטיל מער (לבש בחלוק כיסה בטלית) אויב ער האט אן גיטאהן א העמד פון הקדש. אדער ער האט זיך צו גידעקט מיט א קלייד פון הקדש (בקע בקורדום) אדער ער האט גיהאקט האלץ בייא א האק פון הקדש. דיא זאכין ווערין קאליע אז מען ניצט מיט זייא (לא מעל עד

החטאת. כשהיא חיה לא מעל עד שיפגום. כשהיא מתה כיון שנהנה מעל: ב נהנה בבחצי פרוטה. ופגם בכחצי פרוטה. או שנהנה בשוה פרוטה בדבר אחד ופגם בשוה פרוטה בדבר אחר הרי זה לא מעל. עד שנהנה בש״ה פרוטה ויפגום בשוה פרוטה בדבר אחד: ג אין מועל אחר מועל במוקדשין. אלא בהמה. וכלי שרת. כיצד רכב על גבי בהמה.

מתה כיון שנהנה מעל. דכיון שמתה לאו בת פדייה היא דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים ומיירי בין בחטאת תמימה בין בחטאת בעלת מום: ב ופגם בבחצי שיעור כגון לבש בגדי קדש בהנאת שיעור שוה חצי פרוטה ופגם בכחצי פרוטה שקרע בו ופגמו כשיעור חצי פרוטה: שנהנה בש״ה פרוט׳ בדבר א״ח ש״ש די פגם ולא פגם: ופגם בשוה פרוטה בדבר אחר. כגון ששתה משקה של קדש ולא נחסר: הרי זה לא מעל עד שיהנה בשוה פרוטה ויפגום בשוה פרוטה בדבר אחד. בעצמו ויהיה דבר ש״נ בו פגם דבמעילה כתיב (ויקרא ה) וחטאה בשגגה ובאוכל תרומה כתיב (במדבר יח) ולא תשאו עליו חטא מה חטא האמור באוכל תרומה פוגם ונהנה ובמה שפגם נהנה אף חטא האמור במעילה צריך שיהי׳ פוגם ונהנה ובאותו דבר בעצמו שפוגם נהנה ולא בדבר אחר: ג במוקדשין אלא בהמה וכלי שרת. בהמה תמימה בהמת קדשי מזבח

שיפגום) דארף ער אנדערש ניט ברייגגען אקרבן מעילה. סיידין ער האט זיא קאליע געמאכט (תלש מן החטאת) אויב ער האט אפ געריסען וואל פון אחטאת וואס האט אשעלער. וואס מען דארף איס־פאר קויפין (כשהיא חיה) אויב דער חטאת לעבט (לא מעל עד שיפגום) דארף ער אנדערש ניט ברייגגען אקרבן מעילה. סיידין דער חטאת איז וועליווע ער געוואורין דורך דיא ביסול וואל (כשהיא מתה) אונ אויב דער חטאת איז געפיינערט (כיון שנהנה מעל) וויא ער האט נאר הנאה געהאט פון דיא וואל. אפילו דער חטאת איז ניט וועליוועלער געווארין. דארף ער שוין ברייגגען אקרבן מעילה: ב (נהנה בבחצי פרוטה ופגם בכחצי פרוטה) אויב דיא הנאת וואס ער האט געהאט פון דיא זאך איז ווערט אהאלבע פרוטה. אונ ער האט דיא זאך קאלייע געמאכט פאר אהאלבע פרוטה (או שנהנה בשוה פרוטה בדבר אחד) אדער ער האט הנאה געהאט פון אזאך וואס קען קאלייע ווערין. אונ דיא הנאה איז ווערט אפרוטה. אונ דיא זאך איז ניט קאלייע געווארין (ופגם בשוה פרוטה בדבר אחר) אונ ער האט קאלייע געמאכט וואס איז ווערט אפרוטה ביא איין אנדער זאך. אונ ער האט ניט הנאה געהאט. דהיינו ער האט אויס געטרונקען משקה פון הקדש (הרי זה לא מעל) דארף ער ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (עד שנהנה בשוה פרוטה ויפגום בשוה פרוטה בדבר אחד) סיידין ער זאל הנאה האבין וואס איז ווערט אפרוטה. אונ דיא זאך זאל קאלייע ווערין פאר אפרוטה. ביא איין זאך אזעלכע וואס קען קאלייע ווערין: ג (אין מועל אחר מועל במוקדשין) ביא הקדש איז ניטא איין מעילה נאך דיא אנדערע. אויב איינער האט הנאה געהאט פון הקדש. דארף ער ברייגגען אקרבן מעילה. אויב נאך אים האט נאך איינער הנאה געהאט פון דיא זעלביגע זאך. דארף ער ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (אלא בהמה וכלי שרת) נאר ביא אבהמה וואס מען דארף איר מקריב זיין אויף דעם מזבח. אונ ביא דיא כלים פון בית המקדש. וויא פיל מענטשין עס האבין הנאה פון דיא בהמה אדער פון דיא כלים. דארפין אלע ברייגגען אקרבן מעילה. יעדער בזונדער (כיצד) וויא מיינט מען (רכב על גבי בהמה) איינער האט געריטען אויף אבהמה וואס מען דארף

ובא חברו ורכב. ובא חברו ורכב. ובא חברו שתה בכוס של זהב. ובא חברו ושתה. ובא חברו ושתה. תלש מן החטאת. ובא חברו ותלש. ובא חברו ותלש. כולן מעלו. רבי אומר כל שאין לו פדיון. יש בו מועל אחר מועל: **ד** נטל אבן או קורה של הקדש. הרי זה לא מעל. נתנה לחברו. הוא מעל וחברו לא מעל. בנאה בתוך ביתו. הרי זה לא מעל

תמימים דהני לאו לפדייה קיימי ולאו בני פגימה נינהו כ׳ ופ׳ ורבנן אחד ע״ג בהמה והכתובה הו תלת מ למורה עדיין לאויה היא לקרבן ויש בו מועל אחר מועל: ובן שתה אחד בכוס של זהב. אפילו פגמו ופחתו. כיון דקדוש [סגיף]כוס ולאו לפדי׳ קאי לאוי כוס עדיין לפירות ויש בו מועל אחר מועל אבל קדשי בדק הבית כגון בהמת קדשי בדק הבית אין בהם מועל אחר מועל משום דבני פדייה נינהו וכיון שמעל בו אחר שהוציאו לחולין לית בה מעילה: רבי אומר כל דבר. שאין לו פגם שאינו נפסל דהיינו כל דבר שאין לו פדיון כי כני דאמרן אפילו פגמו יש בו מועל אחר מ על. ואיכא בין ת״ק לר׳ קדשי מזבח תמימים שנעשו בעלי מומים ועבר ושחטו

קודם פדייה ר׳ אומר יקברו משום דכיון שעומדם והערכה ולא אפשר דהא מתו ה.כל יקברו וכיון דלא הוו תו בני פדיה יש בו מועל אחר מועל הכהנים מהן לאחר שחיטה. ותכ״א יפדו דלא בעו העמדה והערכה וכיון דקדוש׳ דמים נינהו אין בו מועל אחר מועל והלי כחכמים: **ד** הרי זה לא מעל בגמ׳ מוקי לה בגזבר של הקדש שהאבן והקורה של הקדש היו מסורות בידו מתחלה וכי נטלו לעולם עדיין הם ברשות הקדש דכל היכא דמטלטל להו בבתים הוו ברשות הקדש כבתחלה אבל כי נתנם לחברו הוציאם מרשות׳ והיה מהקדש לחול ומעל. וחבירו לא מעל שהרי יצאה לחולין: בנאה בתוך ביתו. לא בנאה ממש דא״כ הרי נהנה מיד שהוסיף

אִיר מַקְרִיב זַיין אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ (וּבָא חֲבֵרוֹ וְרָכַב) דֶער נָאךְ אִיז גִיקוּמֶען זַיין חָבֵר אוּנ הָאט אוֹיךְ גֶערִיטֶען (וּבָא חֲבֵרוֹ וְרָכַב) דֶער נָאךְ אִיז גִיקוּמֶען זַיין חָבֵר אוּנ הָאט אוֹיךְ גֶערִיטֶען (שָׁתָה בְּכוֹס שֶׁל זָהָב) אֵיינֶער הָאט גִיטְרוּנְקֶען פוּן אַגָאלְדֶענֶעם כּוֹס פוּן הֶקְדֵּשׁ (וּבָא חֲבֵרוֹ וְשָׁתָה) דֶער נָאךְ אִיז גִיקוּמֶען זַיין חָבֵר אוּנ הָאט אוֹיךְ גִיטְרוּנְקֶען פוּן דֶעם כּוֹס (וּבָא חֲבֵרוֹ וְשָׁתָה) דֶער נָאךְ אִיז גִיקוּמֶען זַיין חָבֵר אוּנ הָאט אוֹיךְ גִיטְרוּנְקֶען פוּן דֶעם כּוֹס (תָּלַשׁ מִן הַחַטָּאת) עֶר הָאט אָפּ גֶערִיסֶען אַבִּיסֶל וְואל פוּן אַחַטָּאת וָואס מֶען בְּרֶענְגְט אִים מַקְרִיב זַיין אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ (וּבָא חֲבֵרוֹ וְתָלַשׁ) דֶער נָאךְ אִיז גִיקוּמֶען זַיין חָבֵר אוּנ הָאט אוֹיךְ אָפּ גֶערִיסֶען וְואל פוּן דֶעם חַטָּאת (וּבָא חֲבֵרוֹ וְתָלַשׁ) דֶער נָאךְ אִיז גִיקוּמֶען זַיין חָבֵר אוּנ הָאט אוֹיךְ אָפּ גֶערִיסֶען וְואל פוּן דֶעם חַטָּאת (כּוּלָן מָעֲלוּ) דַארְפֶין אַלֶע בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבָּן מְעִילָה. רַבִּי זָאגְט (כָּל שֶׁאֵין לוֹ פִּדְיוֹן יֵשׁ בּוֹ מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל) דִיא זַאךְ וָואס מֶען קֶען נִיט אוֹיס לֵייזִין. אִיז דָא אֵיין מְעִילָה נָאךְ דִי אַנְדֶערֶע. דַארְפִין אַלֶע בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבָּן מְעִילָה וִויא פִיל מֶענְטְשִׁין עֶס הָאבֶען הֲנָאָה פוּן דִיא זַאךְ. וְעַיין בְּהרע״בו: ד (נָטַל אֶבֶן אוֹ קוֹרָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ) אוֹיבּ דֶער גַבַּאי פוּן הֶקְדֵּשׁ הָאט גִינוּמֶען אַשְׁטֵיין אָדֶער אַבֶּעלְק פוּן הֶקְדֵּשׁ (הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל) דַארְף עֶר נִיט בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבָּן מְעִילָה (נְתָנָהּ לַחֲבֵרוֹ) אוֹיבּ דֶער גַבַּאי הָאט גִיגֶעבִּין דֶעם שְׁטֵיין אָדֶער דֶעם בֶּעלְק צוּא זַיין חָבֵר (הוּא מָעַל) דֶער גַבַּאי דַארְף בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבָּן מְעִילָה (וַחֲבֵרוֹ לֹא מָעַל) אוּנ דֶער חָבֵר דַארְף נִיט בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבָּן מְעִילָה (בְּנָאָהּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ) אוֹיבּ דֶער גַבַּאי פוּן הֶקְדֵּשׁ הָאט גִיבָּאהְט דֶעם שְׁטֵיין אָדֶער דֶעם בֶּעלְק אִין זַיין שְׁטוּבּ (דְהַיְינוּ בַּיי דֶעם גַבַּאי אִין שְׁטוּבּ אִיז גִיוֶוען אַאָפֶענֶער פֶענְסְטֶער פוּן דַאךְ אִין שְׁטוּבּ. אוּנ אִין שְׁטוּבּ אִיז גִילֶעגִין

בבנין ביתו אלא כגון שנכנס ע"פ הארובה שלא
בבנין דהשתא אין לו הנאה עד שידור תחתיה
ויכנס בה בשוה פרוטה כגון שהיו פירותיו
נתונים תחת הארובה והיו גשמים דולפים
עליהם וסתם פי הארובה באבן של הקדש כיון
שהגין עליהם בשוה פרוטה מעל: נתנה
לבלן. כדי שיניחנו לרחוץ בבית המרחץ:
ה אכילתו ואכילת חבירו. אכל שוה חצי
שיעור והאכיל את חבירו חצי שיעור או נהנה
שוה חצי שיעור והנהה את חבירו חצי שיעור וכן הנאתו ואכילת חבירו כגון הך שוה חצי

עד שידור תחתיה בשוה פרוטה. נטל
פרוטה של הקדש. הרי זה לא מעל.
נתנה לחברו. הוא מעל וחברו לא
מעל. נתנה לבלן. אע"פ שלא רחץ
מעל. שהוא אומר לו הרי מרחץ
פתוחה הכנס ורחוץ: ה אכילתו
ואכילת חבירו. הנייתו והניית חבירו.
אכילתו והניית חבירו. הנייתו ואכילת

פירות. אונ עס האט אן גיהויבן צוא גיין רעגין. האט ער מורא גיהאט דיא פירות וועלין נאס ווערין אונ קאלייע ווערין. האט ער גיליינט דעם שטיין אדער דעם בעלעק אויף דעם פענסטער עס זאל ניט קענען אריין רעגענען (הרי זה לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרוטה) דארף ער אנדערש ניט ברייננגען קיין קרבן מעילה. ביידין ער זאל וואהנען אונטער דעם שטיין אדער אונטער דעם בעלעק וויא פיל עס איז ווערט אפרוטה דאס מיינט מען אויב מיט דעם וואס ער האט גיליינט דעם שטיין אדער דעם בעלעק אויף דעם פענסטער האט ער פאר היט עס זאל ניט קאלייע ווערין פירות אפילו נאר פאר איין פרוטה. דארף ער שוין ברייננגען אקרבן מעילה. אבער אז דיא פירות וואס וואלט קאלייע ווערין. איז ניט ווערט קיין פרוטה. דארף ער ניט ברייננגען קיין קרבן מעילה. אונ אז ער וואלט דעם שטיין אדער דעם בעלעק איין גיבאהט אין שטוב. וואלט ער באלד גיבארפט ברייננגען אקרבן מעילה. ווארום ער האט דאך שוין הנאה ווייל זיין שטוב איז פאריכט גיווארין (נטל פרוטה של הקדש) אז דער גבאי פון הקדש הט גינומען אפרוטה פון הקדש געלט (הרי זה לא מעל) דארף ער ניט ברייננגען קיין קרבן מעילה (נתנה לחברו) אויב דער גבאי האט גיגעבין דיא פרוטה צוא זיין חבר (הוא מעל) דער גבאי דארף ברייננגען אקרבן מעילה (וחברו לא מעל) אונ זיין חבר דארף ניט ברייננגען קיין קרבן מעילה (נתנה לבלן) אויב דער גבאי פון הקדש האט גינומען אפרוטה פון הקדש געלט אונ האט דיא פרוטה גיגעבין צוא אבעדער ער זאל אים לאזין אריין גיין אין באד ער זאל זיך דארט וואשין (אף על פי שלא רחץ מעל) אפילו ער האט זיך נאך ניט גיוואשין פון דעסטוועגין דארף ער ברייננגען אקרבן מעילה (שהוא אומר לו) ווארום דער בעדער זאגט צוא אים (הרי מרחץ פתוחה) דיא באד איז דאך האפין (הכנס ורחוץ) גייא אריין אונ וואש דיך: ה (אכילתו ואכילת חברו) אז אייגער האט גינומען אעסינווארג פון בית המקדש. וואס איז ווערט אפרוטה. אונ ער האט גיגעסין פאר אהאלבע פרוטה. אונ ער האט גיגעבין עסין זיין חבר פאר אהאלבע פרוטה (הנייתו והניית חברו) אדער ער האט הנאה גיהאט פון דיא זאך פון הקדש פאר אהאלבע פרוטה. אונ זיין חבר האט הנאה גיהאט פאר אהאלבע פרוטה. ולמשל ער האט גינומען פון בית המקדש אביסול בוימאייל וואס איז ווערט אפרוטה. אונ ער האט בשמירט זיינע האר מיט אביסול בוימאייל וואס איז ווערט אהאלבע פרוטה. אונ ער האט בשמירט זיין חברס האר מיט דיא אנדערע ביסול בוימאייל וואס איז ווערט אהאלבע פרוטה (אכילתו והניית חברו) אדער ער האט גיגעסין פון דיא בוימאייל פאר אהאלבע פרוטה. אונ ער

שיעור וחבירו אכל חצי שיעור או הפכא. כל פרק ו השליח. שנתן לו בע"ה הקדש
אלו מצטרפים לחייבו אשם מעילות: ואפילו או מעות הקדש להוציאם
לזמן מרובה. כגון שאכל חצי שיעור היום בתורת חולין ועשה השליח שליחותו: בע"ה
ואכל חצי שיעור למחר בהעלם א'. או שאכל או מעל. דבמעילה יש שליח לדבר עבירה. ובכל

הנהנה כחצי שיעור היום והאכיל או הנהנה את חברו כחצי שיעור למחר: מצטרפים. ואפילו לזמן מרובה ובלבד שיהיו בהעלם א' דכתיב (ויקרא ה) כי תמעול מעל מ"מ שתמעול לתחייב באשם:

חבירו. מצטרפין זה עם זה. ואפילו לזמן מרובה:

פרק ו **השליח** שעשה שליחותו. בעל הבית מעל.
לא עשה שליחותו השליח מעל. כיצד. אמר לו תן בשר לאורחים ונתן להם כבד. כבד. ונתן להם בשר. השליח מעל. א"ל תן להם חתיכה חתיכה. והוא אמר טולו שתים שתים

הת רה כלה אין שליח לדבר עבירה חוץ ממעילה משום דכתיב בה (במדבר ה) ואשמה הנפש ההיא. מי שהגג תחלה. דהיינו השולח: תן בשר לאורחים. מאותו בשר של הקדש. ונתן להם כבד של הקדש: והוא אמר טולו

האט בשמירט זיין חברס האר מיט דיא בוימאייל פאר אהאלבע פרוטה (והניחו
ואבילת חברו) אדער ער האט בשמירט זיינע האר מיט דיא בוימאייל פאר אהאלבע
פרוטה. אונ ער האט גיגעבין עסין זיין חבר דיא בוימאייל פאר אהאלבע פרוטה
(מצטרפין זה עם זה) רעכונט מען דאס צו זאמען פאר איינס. אזוי וויא ער וואלט אליין
גיגעסין פאר אפרוטה. אדער ער וואלט אליין הנאה גיהאט פאר אפרוטה (ואפילו לזמן
מרובה) אפילו עס האט גידויערט לאנג. דהיינו ער האט גיגעסין היינט פאר אהאלבע
פרוטה. אונ מארגין ואדער איין אנדער טאג) האט ער אליין גיגעסין. אדער ער האט
גיגעבין עסין זיין חבר פאר דיא אנדערע האלבע פרוטה. אויב ער האט נאר
נישט גיוואסט אז דאס איז פון הקדש ביז מען האט אויף גיגעסין פאר דיא
אנדערע האלבע פרוטה. איז גלייך וויא מען וואלט דאס גיגעסין אדער הנאה
גיהאט אין איין מאהל פאר אגאנצע פרוטה אונ מען דארף ברייננען אקרבן מעילה:
פרק ו א (השליח שעשה שליחותו) אויב דער שליח האט גיטאהן אזוי וויא דער בעל
הבית האט אים גיזאגט (בעל הבית מעל) דארף דער בעל הבית ברייננען
אקרבן מעילה (לא עשה שליחותו) אויב דער שליח האט נישט גיטאהן אזוי וויא דער בעל
הבית האט אים גיזאגט (השליח מעל) דארף דער שליח ברייננען אקרבן מעילה (כיצד)
וויא מיינט מען (אמר לו תן בשר לאורחים) למשל ראובן האט גיזאגט צוא שמעון גיב
דיא פלייש צוא דיא געסט ואונ דיא פלייש איז גיוועזן אקרבן) (ונתן להם כבד) אונ שמעון
האט גינומען דער לעבער (פון דעם קרבן) אונ האט גיגעבין צוא דיא געסט. אדער פאר
קערט איז גיוועזן. ראובן האט גיזאגט צוא שמעון (כבד) גיב דעם לעבער אונ גיב
אים צוא דיא געסט (ונתן להם בשר) אונ שמעון האט גינומען דיא פלייש אונ האט זייא
גיגעבין פאר דיא געסט (השליח מעל) דארף דער שליח (שמעון) ברייננען אקרבן מעילה.
אבער אז שמעון וואלט גיטאהן אזוי וויא ראובן האט גיזאגט צוא אים. וואלט ראובן
גידארפט ברייננען אקרבן מעילה (אמר ליה תן להם חתיכה חתיכה) אויב ראובן האט גיזאגט
צוא שמעון נעם דיא פלייש (פון קרבן) אונ גיב צוא יעדער גאסט איין שטיקל (והוא אמר
טולו שתים שתים) אונ שמעון האט גיזאגט צוא דיא געסט דער בעל הבית האט גיהייסן

והם נטלו שלש שלש. כולן מעלו. א"ל הבא לי מן החלון. או מגלוסקמא. והביא לו. אף על פי שאמר בעל הבית לא היה בלבי אלא מזה. והביא מזה. בעה"ב מעל. אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מגלוסקמא. (או מן גלוסקמא) והביא לו מן החלון השליח מעל: **ב** שלח ביד חרש שוטה וקטן. אם עשו שליחותו. בעל הבית מעל. לא עשו שליחותו. החנוני מעל. שלח ביד

שתים וכו'. ובלבד שיאמר השליח טלו שתים מדעתי אז בעה"ב מעל דלא עקר השליח שליחותו. אע"פ שהוסיף על דברי המשלח. הלכך המשלח מעל שהרי נעשית שליחותו והשליח מעל על זאת שהוסיף מדעתו. והאורחים נמי חייבים על השלישית שנטלו מדעתם. אבל אם לא אמר השליח טלו שתים מדעתי. אלא טלו שתים בשליחות בעה"ב המשלח מעל. שהרי נעשה דברו והשליח פטור (כי שהוסיף על שליחות בע"ה ולא עקר את השליחות ומה שהוסיף לא הוסיף מדעתו: גלוסקמא. בלשון יון קורין לתיבה גלוסקי' ויש באחרון תרגום ירוש' והוון יהיב בגלוסקמ': אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה כו מעל. לפי שעשה השליח מאמרו ודברים שבלב אינן דברים: **ב** ביד חרש שוטה וקטן. שאינן בני שליחות אפ"ה הואיל ונעשית שליחותו המשלח מעל: החנוני. שקבל המעות מיד

יעדער זאל געמען איין שטיקל. אונ איך הייס אייך איר זאלט נעמען יעדער צווייא שטיקלאך (והם נטלו שלש שלש) אונ זייא האבען גינומען יעדער דרייא שטיקלאך (כולן מעלו) דארפין אלע ברייננען אקרבן מעילה. דער בעל הבית אונ דער שליח. אונ דיא געסט (אמר ליה הבא לי מן החלון או מגלוסקמא) אויב ראובן האט גיזאגט צוא שמעון ברייננ מיר אשטיקל פלייש פון פענסטער אדער פון קאסטין (והביא לו) אונ שמעון האט גיבראכט פון איינעם פון דיא ביידע ארטער וואס ראובן האט אים גיהייסען (אף על פי שאמר בעל הבית לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה) אפילו ראובן זאגט איך האב גיוואלט שמעון זאל ברייננען דיא פלייש וואס ליגט אויף דעם פענסטער. אונ ער האט גיבראכט דיא פלייש וואס ליגט אין קאסטין. אדער פאר קערט. שמעון האט גיבראכט פון פענסטער. אונ ראובן זאגט איך האב גימיינט שמעון וועט ברייננען פון קאסטין (בעל הבית מעל) דארף ראובן ברייננען אקרבן מעילה. ווארום שמעון דארף ניט וויסען וואס ראובן האט גיטראכט. אונ ער האט גיטאהן אזוי וויא ראובן האט גיזאגט (אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון) אבער אז ראובן האט גיזאגט צוא שמעון ברייננ מיר דיא פלייש וואס ליגט אויף דעם פענסטער (והביא לו מגלוסקמא) אונ שמעון האט גיבראכט דיא פלייש וואס ליגט אין קאסטין (או מן גלוסקמא) אדער ראובן האט גיזאגט צוא שמעון ברייננ מיר דיא פלייש וואס ליגט אין קאסטין (והביא לו מן החלון) אונ שמעון האט גיבראכט דיא פלייש וואס ליגט אויף דעם פענסטער (השליח מעל) דארף שמעון ברייננען אקרבן מעילה: ב (שלח ביד חרש שוטה וקטן) אויב ראובן האט גיגעבין אגילדין פון הקדש געלט צוא אטויבין אדער צוא אמשוגענעם אדער צוא אקינד. ער זאל גיין מיט דעם גילדין אין אקראם. אונ זאל אים ברייננען פאר דעם גילדין ברויט (אם עשו שליחותו) אויב זייא האבען גיטאהן אזוי וויא מען האט זייא גיהייסען (בעל הבית מעל) דארף דער בעל הבית ברייננען אקרבן מעילה (לא עשו שליחותו) אויב זייא האבען ניט גיטאהן וויא דער בעל הבית האט זייא גיהייסען (החנוני מעל) אז דער קרעמער וועט אויס געבין דעם גילדין פאר זיך. וועט ער דארפין ברייננען אקרבן מעילה (שלח ביד פיקח) אויב ער האט געשיקט אפרוטה פון הקדש געלט דורך אקלוגען מענטשין. ער זאל קויפען

פיקח. ונזכר עד שלא הגיע אצל חנוני. החנוני מעל כשיוציא. כיצד יעשה. נוטל פרוטה או כלי ויאמר פרוטה של הקדש בכל מקום שהיא מחוללת על זה. שההקדש נפדה בכסף. ובשוה כסף: ג נתן לו פרוטה. א"ל הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות הלך והביא לו בכולה נרות או בכולה פתילות. או שאמר לו הבא לי בכולה נרות. או בכולה פתילות. הלך והביא לו בחציה נרות ובחציה פתילות. שניהם (לא) מעלו. אבל אם א"ל הבא לי בחציה נרות

חרש שוטה וקטן. חייב כשיוציא המעות של הקדש מתפיסתו: ו נזכר. בעה"ב קודם שהגיעו המעות ליד חנוני וכיון שנזכר ש"ב אינו חייב קרבן מעילה שאין קרבן מעילה אלא מזיד: החנוני מעל. והוא שנזכרו בעל הבית והשליח. דהשתא אין כאן שוגג אלא חנוני אבל אם נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח השליח מעל. שהוא שוגג תחלה. כיצד יעשה. כלומר אם ידע החנוני בפרוטה זו שהיא קדש קודם שיוציאנה ונתערבה כבר עם שאר פרוטות שיש לו. כיצד יעשה ויהיה מותר להשתמש בפרוטותיו: ג שניהם לא מעלו. בעה"ב לא מעל שהרי לא נעשית שליחותו בפרוטה והשליח לא מעל שלא עקר שליחותו של בעה"ב

פון זיינעט וועגן אפרויט ווייל ער האט ניט גיוואסט אז די פרוטה איז פון הקדש. נזכר עד שלא הגיע אצל חנוני) אונ איידער דער שליח איז גיקומען צום קרעמער האט זיך דער בעל הבית אונ דער שליח דער מאנט אז דיא פרוטה איז פון הקדש (החנוני מעל כשיוציא) אז דער קרעמער וועט אויס געבין דיא פרוטה פון זיין געטוועגין וועט ער דארפין ברייגגעו אקרבן מעילה (כיצד יעשה) אויב דער קרעמער וייס שוין אויך אז דיא פרוטה איז פון הקדש. נאר דיא פרוטה איז צו מישט גיווארין צווישען זיין געלט אונ ער דערקענט איס ניט. וויא זאל דער קרעמער טאהן ער זאל מעגין ניצען מיט דעם געלט (נוטל פרוטה או כלי) זאל דער קרעמער גענמען אפרוטה. אדער אכלי וואס איז ווערט אפרוטה (ויאמר) אונ ער זאל זאגין (פרוטה של הקדש בכל מקום שהיא מחוללת על זה) דיא פרוטה פון הקדש וואו זיא איז זאל זיין אומגיטאהשט אויף דיא פרוטה אדער אויף דיא כלי. ווערט דיא פרוטה אדער דיא כלי הייליג. אונ אלע פרוטות זיינע מעג ער שוין אויס געבין. וואורום זיא זענען שוין ניט הייליג (שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף) וואורום הקדש קען אויס גילייזט ווערין אויף געלט אונ אויף אזוי אזאך וואס איז ווערט געלט: ג (נתן לו פרוטה) אויב ראובן האט גיגעבין צו שמעון אפרוטה (אמר ליה) אונ ראובן האט גיזאגט צו שמעון (הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות) גייא ברייגג מיר פאר אהאלבע פרוטה ליכט אונ פאר אהאלבע פרוטה קנייטלאך (הלך והביא לו בכולה נרות או בכולה פתילות) אונ ער איז גיגאנגען אונ האט גיבראכט פאר דיא גאנצע פרוטה ליכט. אדער פאר דיא גאנצע פרוטה קנייטלאך (או שאמר לו) אדער ראובן האט גיזאגט צו שמעון (הבא לי בכולה נרות) ברייגג מיר פאר דיא גאנצע פרוטה ליכט (או בכולה פתילות) אדער פאר דיא גאנצע פרוטה ברייגג מיר קנייטלאך (הלך והביא לו בחציה נרות ובחציה פתילות) אונ שמעון איז גיגאנגען אונ האט גיבראכט פאר אהאלבע פרוטה ליכט אונ פאר אהאלבע פרוטה קנייטלאך (שניהם לא מעלו) דארפין ביידע ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (אבל אם אמר לו) אבער אז ראובן האט גיזאגט צו שמעון (הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני) ברייגג מיר פאר אהאלבע פרוטה ליכט פון דעם ארט פון ילוים קראם) (ובחציה פתילות

בפרוטה ובפחות מפרוטה ליכא חיוב מעילה : השליח מעל · שעקר שליחותו של בעה"ב . בין בפתילות בין בנרות ויש בשניהן פרוטה : ד שניהם מעלו והוא שיהא אותו האתרוג שוה שני פרוטות כמו שנתן לו בעה"ב . בעה"ב מעל כיון שקנה לו השליח כמו שאמר ושוה כמו שנתן לו הרי נעשית שליחותו והשליח מעל שהרי קנה רמון בפרוטה מדעתו שלא בשליחות בה"ב : ר׳ יהודה אומר בעה"ב לא מעל . דא"ל לשליח אילו היית קונה אתרוג בב׳ פרוטות כמו שנתתי לך היית מביא לי אתרוג גדול שוה ד׳ פרוטות עכשיו שלא נתת אלא

פרוטה

ממקום פלוני ובחצ׳ה פתילות ממקום פלוני . והלך והביא לו נרות מבית פתילות. ופתילות מבית נרות השליח מעל : ד נתן לו שתי פרוטות א״ל הבא לי אתרוג . והלך והביא לו בפרוטה אתרוג . ובפרוטה רמון . שניהן מעלו . ר׳ יהודה אומר בעה״ב לא מעל . שה״א אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש . והבאת לי קטן ורע . נתן לו דינר זהב . א״ל הבא לי חלוק והלך והביא לו בשלשה חלוק . ובשלשה טלית . שניהם מעלו . ר׳ יהודה אומר בעל הבית לא מעל . שהוא אומר לו חלוק גדול הייתי

ממקום פלוני) אונ פאר אהאלבע פרוטה ברי נג מיר קנייטלאך פון דעם ארט פון יהודהס קראם (והלך והביא לו נרות מבית פתילות) אונ שמעון איז גיגאנגען אונ האט געבראכט ליכט פון דעם ארט וואס ער האט נידארפט ברייגגען די קנייטלאך פון יהודהס קראם (ופתילות מבית נרות) אונ די קנייטלאך האט ער גיבראכט פון דעם ארט וואס ער האט נידארפט ברייגגען די ליכט ופון לויס קראם (השליח מעל) דארף דער שליח ברייגגען אקרבן מעילה : ד (נתן לו שתי פרוטות) אויב ראובן האט גיגעבין צו שמעון צוויא פרוטות (אמר לו) אונ ראובן האט גיזאגט צו שמעון (הבא לי אתרוג) ברייג מיר אאתרוג פאר צוויא פרוטות (והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רמון) אונ שמעון איז גיגאנגען אונ האט גיבראכט פאר איין פרוטה אאתרוג וואס ער איז ווערט צוויא פרוטות) אונ פאר איין פרוטה אמילגרוים (שניהם מעלו) דארפין ביידע ברייגגען אקרבן מעילה . רבי יהודה זאגט (בעל הבית לא מעל) דער בעל הבית דארף ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (שהוא אומר לו) ווארום ראובן קען זאגין צו שמעון (אתרוג גדול הייתי מבקש) איך האב גיוואלט דוא זאלסט מיר קויפין פאר צוויא פרוטות אאתרוג וואלט ער ווערט גיוועזן פיר פרוטות . וואלט ער גיוועז גרויס אונ גוט (והבאת לי קטן ורע) אונ אז דוא האסט גיקויפט אאתרוג פאר איין פרוטה האסט דוא מיר גיבראכט אקליינעם אתרוג אונ אשלעכטין (נתן לו דינר זהב) אויב ראובן האט גיגעבין צו שמעון אהענדיל ופינף אונ צוואנציג גילדין . דאס איז גיוועזן פאר צייטין זעקס טאלער מיט אגילדין . ווארום אטאלער איז גיוועזן פיר גילדין (אמר לו) אונ ראובן האט גיזאגט צו שמעון (הבא לי חלוק) ברייג מיר אהעמד פאר אהענדיל (והלך והביא לו בשלשה חלוק) אונ שמעון איז גיגאנגען אונ האט גיקויפט אהעמד פאר דרייא טאלער אונ דיא העמד איז ווערט אהענדיל) (ובשלשה טלית) אונ פאר דיא אנדערע דרייא טאלער האט שמעון גיקויפט אקלייד (שניהם מעלו) דארפין ביידע ברייגגען אקרבן מעילה . רבי יהודה זאגט (בעל הבית לא מעל) דער בעל הבית דארף ניט ברייגגען קיין קרבן מעילה (שהוא אומר לו) ווארום ראובן קען זאגין צו שמעון (חלוק גדול הייתי מבקש) איך האב גיוואלט דוא זאלסט מיר קויפין אהעמד פאר אהענדיל . וואלט זיא ווערט

מבקש. והבאת לי קטן ורע:

ה המפקיד מעות אצל השלחני אם צרורין לא ישתמש בהם. לפיכך אם הוציא מעל. אם מותרים ישתמש בה'. לפיכך אם הוציא לא מעל. אצל בעל הבית בין כך ובין כך לא ישתמש בהם. לפיכך אם הוציא מעל. החנוני כבה"ב. דברי רבי מאיר. רבי יהודה

פרוטה הבאת לי אתרוג בשוה שתי פרוטות פסול קט' ורע ונמצא שלא עשית שליחותי. ואין הלכה כר"י: ה אם צרורין. קשורים קשר משונה אע"פ שאין עליו חותם או קשורים כשאר קשרים וחתומין: לא ישתמש בהן. דגלי דעתיה דלא ניחא ליה שישתמש בהן שנפקד. הואיל והכרן קשר משונה או הטיל עליו חותם: מותרין. קרי כל זמן שאין קשורים קשר משונה אלא קשור כשאר קשרים ואין עליו חותם: לפיכך אם הוציא לא מעל דהוי כאילו אמר לו המפקיד שישתמש בהן כיון שלא היו צרורין והרי שליחותו עשה. והמפקיד נמי לא מעל דהא לא אמר לו בפירוש שישתמש בהן: החנוני. המוכר פירות או בשמים בחנות: כבעה"ב. ואם הפקיד אצלו מעות. אע"פ שאינן צרורים. לא ישתמש בהם הלכך אם היו מעות של הקדש ונשתמש בהן מעל: כשלחני. ומותר להשתמש במעות שהפקיד אצלו כשאינן צרורים הלכך לא מעל.

גיוועזן צוויא רעדנדאך וואלט זיא גיוועזן גרויס אונ גוט (והבאת לי קטן ורע) אונ איז דוא האסט גיקויפט צהעמד פאר דרייא טאלער האבט דוא מיר גיבראכט אקליינע העמד אונ אשלעכטע: ה (המפקיד מעות אצל השולחני) אז איינער האט בעהאלטין געלט פון הקדש ביא אזוי אמענטש וואס טאהט געלט. דאס איז זיין האנדיל צו טאהען געלט פון קליינע אויף גרויסע אונ פון גרויסע אויף קליינע (אם צרורין) אויב דאס געלט איז פאר בונדין. אונ עס איז אנדערש פאר בונדין. ניט וויא מען פאר בינט עס זאל ניט אויס גישאטין ווערין. אונ פאר חתמה איז ניט. אדער עס איז פאר בונדין וויא אלע מענטשין פאר בינדען. נאר עס איז פאר התמה אויך (לא ישתמש בהם) טאר ער ניט ניצען מיט דעם געלט (לפיכך) דריבער וייל ער טאר ניט ניצען מיט דיא געלט (אם הוציא מעל) אויב ער האט אויס גיגעבין דיא געלט. דארף ער ברייגען אקרבן מעילה (אם מותרים) אויב דיא געלט איז גיוועזן אויף גיבונדין ודאס מיינט מען דיא געלט איז גיוועזן פאר בונדין אזוי וויא אלע מענטשין פאר בינדען געלט עס זאל ניט אויס גישאטין ווערין. אונ זיי זענען ניט גיוועזן פר התמה (ישתמש בהם) מעג ער ניצען מיט דיא געלט (לפיכך) וויל ער מעג דיא געלט ניצען (אם הוציא) אויב ער האט אויס גיגעבין דיא געלט (לא מעל) דארף ער ניט ברייגען קיין קרבן מעילה. ווארום עס איז גלייך וויא ער וואלט אים גיהייסן ער זאל דיא געלט אויס געבין. איז ער אשליח. אונ דער וואס האט גיגעבין בעהאלטין דארף אויך ניט ברייגען קיין קרבן מעילה. ווארום ער האט דאך ניט גיזאגט בפירוש ער זאל אויס געבין דיא געלט (אצל בעל הבית) אויב מען האט דאס געלט בעהאלטין ביא אבעל הבית (בין כך ובין כך) סייא זיא זענען גיוועזן פאר בונדין אונ סייא זייא זענען גיוועזן אויף גיבונדין (לא ישתמש בהם) טאר ער ניט ניצען מיט דעם געלט (לפיכך) דריבער וייל ער טאר ניט ניצען מיט דעם געלט (אם הוציא מעל) אויב ער האט אויס גיגעבין דיא געלט. דארף ער ברייגען אקרבן מעילה (החנוני כבעל הבית) אז מען בעהאלט געלט ביא אקרעמער איז דער דין גלייך וויא מען בעהאלט ביא אבעל הבית (דברי רבי מאיר) אזוי זאגט רבי מאיר. רבי יהודה זאגט (כשולחני) אקרעמער

אומר בשלחני: ן פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס. או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש. כיון שהוציא את הראשונה מעל. דברי ר"ע. וחכ"א עד שיוציא את כל הכיס. מודה ר"ע באומר פרוטה מן הכיס זה הקדש. שהוא מוציא והולך עד שיוציא את כל הכיס:

והלכה כרבי יהודה: ן כיון שהוציא את הראשונה. לצורך תשמישו מעל: וחכ"א. לא מעל: עד שיוציא. כל המעות שבכיסו לצורך חולין והלכה כחכמים: פרוטה מן הכיס זה. כלומר לא תהלה פרוטה מכיס זה על פיסת בה הקדש:

סליק מסכת מעילה'

סליק מסכת מעילה

מסכת תמיד

בשלשה מקומות הכהני' שומרים בבית המקדש (בבית) אבטינס. (בבית) הניצ'ץ. (ובבית) המוקד. בית אבטינס ובית הניצוץ

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש. מפני הכבוד. וגדולה הוא לבית שלא יהא בלא שומרים ושלשה מקומות ילפינן מדכתיב (במדבר ג) והחונים לפני המשכן קדמה וגו' שומרי משמרת ומשמרת רמז לג' משמרות בג' מקומות ומה מלינו במשכן שהיו הכהנים לפנים ושני במו שומרים בו בג' מקומות אף מקדש כן: בית אבטינס ובית הניצוץ היו עליות. בנויות בלד

האט דעם דין אזוי וויא דער וואס טאהשט געלט: ן (פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס) אויב א פרוטה פון הקדש איז אריין געפאלין אין א בייטיל. אונ אין בייטיל איז דא נאך פרוטות וואס זענען ניט הייליג. אונ ער דער קענט ניט וועלכע איז דיא פרוטה פון הקדש (או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש) אדער ער האט גיהאט אין א בייטיל עטליכע פרוטות. אונ ער האט גיזאגט איין פרוטה זאל זיין הייליג אין דיא בייטיל (כיון שהוציא את הראשונה מעל) וויא ער האט נאר ארויס גינומען דיא ערשטע פרוטה פון בייטיל. אונ ער האט זיא אויס גיגעבין פאר זיך. דארף ער שוין ברענגען א קרבן מעילה. טאמער איז דיא פרוטה פון הקדש (דברי רבי עקיבא) אזוי זאגט רבי עקיבא (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (עד שיוציא את כל הכיס) ער דארף אנדערש ניט ברענגען קיין קרבן מעילה ביז ער האט אויס גיגעבין פאר זיך אלע פרוטות וואס ער האט גיהאט אין בייטיל. האט ער דאך געוויס אויס גיגעבין דיא פרוטה פון הקדש אויך פאר זיך (מודה רבי עקיבא) אונ רבי עקיבא איז מודה צו דיא חכמים (באומר פרוטה מן הכיס זה הקדש) אז ער האט גיזאגט איך זאל ניט אויס געבין דיא גאנצע געלט פון בייטיל פאר זיך. נאר איין פרוטה פון דעם בייטיל זאל זיין הקדש (שהוא מוציא והולך עד שיוציא את כל הכיס) מעג ער אויס געבין פאר זיך דיא גאנצע געלט פון בייטיל. נאר איין פרוטה זאל ער לאזין פאר הקדש:

פרק א א (בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש) אין דרייא ערטער אין בית המקדש זענען דיא כהנים גיוועזין גאנצע נעכט אונ האבען גהיט (ועתי"ט ריש מדות.) וועלכע זענען דיא דרייא ערטער (בבית אבטינס) אין בית אבטינס (בבית הניצוץ) אין בית הניצוץ (ובבית המוקד) אונ אין בית המוקד (בית אבטינס ובית הניצוץ היו